

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE GORNJA VRBA

ZA RAZDOBLJE 2025.-2029. GODINE

OPĆINA GORNJA VRBA

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE GORNJA VRBA ZA RAZDOBLJE 2025. – 2029. GODINE

**OPĆINA GORNJA
VRBA**
Brodsko-posavska županija
Braće Radić 1
HR-35208 Gornja Vrba

GORNJA VRBA, Rujan 2025.

Sadržaj

1.	UVOD	5
1.1.	Kontekst i metodologija izrade Provedbenog programa Općine Gornja Vrba	5
1.2.	Zakonodavni okvir	6
1.3.	Strateški okvir	6
1.4.	Rizici u provedbi Provedbenog programa	7
1.5.	Praćenje i vrednovanje provedbe Provedbenog programa	8
2.	ANALITIČKA PODLOGA IZ KOJE PROIZLAZE KRATKOROČNE RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI	9
2.1.	Osnovni podaci	9
2.1.1.	Položaj i smještaj	9
2.1.2.	Klima	10
2.1.3.	Samoupravni djelokrug i najvažnije javne politike	11
2.1.4.	Organizacijska struktura upravnih tijela	12
2.1.5.	Komunalna i prometna infrastruktura	12
2.1.6.	Gospodarenje otpadom	16
2.2.	Društvo	16
2.2.1.	Demografski pokazatelji	16
2.2.2.	Odgoj i obrazovanje	18
2.2.3.	Kultura	20
2.2.4.	Civilno društvo	20
2.2.5.	Sport	22
2.2.6.	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	23
2.3.	Gospodarstvo	24
2.3.1.	Indeks razvijenosti	24
2.3.2.	Tržište rada	25
2.3.3.	Poduzetništvo	25
2.3.4.	Poljoprivreda	26
2.3.5.	Turizam	27
	Smjernice razvoja turizma	28
2.3.6.	Stanovništvo	28
2.3.7.	Proračunska ulaganja u strateške ciljeve u razdoblju 2021. – 2024.	28
3.	MISIJA, VIZIJA I SWOT ANALIZA	30
3.1.	Misija	30
3.2.	Vizija	30
3.3.	SWOT analiza	31
4.	STRATEŠKI OKVIR PROVEDBENOG PROGRAMA OPĆINE GORNJA VRBA ZA RAZDOBLJE 2025. – 2029. GODINE	32
4.1.	Mjere, aktivnosti i razvojni projekti	32
4.2.	Financijski, akcijski i terminski plan provedbe razvojnih projekata	36

5.	PRAĆENJE, IZVJEŠTAVANJE I VREDNOVANJE STRATEŠKIH AKATA	38
5.1.	Praćenje i izvještavanje	38
5.2.	Vrednovanje akata strateškog planiranja	39

Popis slika

Slika 1: Položaj općine Općine Gornja Vrba_____	10
Slika 2: Klimatski rizici na području Općine Gornja Vrba_____	11

Popis grafikona

Grafikon 2-1: Proračunska ulaganja u strateške ciljeve u % _____	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Grafikon 2-2: Spolna i dobna struktura stanovnika Općine Gornja Vrba_____	17
Grafikon 2-3: Područja djelovanja OCD-ova s područja Općine Gornja Vrba_____	23
Grafikon 2-4: Indeks razvijenosti _____	25

Popis tablica

Tablica 2-1: Naseljenost stanovnika u Općini Gornja Vrba_____	16
Tablica 2-2: Obrazovna struktura stanovništva Općine Gornja Vrba ____	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Tablica 2-3: Izdvojena novčana sredstva u 2020. godini za unaprjeđenje socijalne skrbi na području Općine Gornja Vrba_____	23

Popis priloga

PRILOG 1. Terminski, akcijski i financijski plan provedbe razvojnih mjera	
PRILOG 2. Komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan	

1. UVOD

1.1. Kontekst i metodologija izrade Provedbenog programa Općine Gornja Vrba

U razdoblju do 2024. godine strateški okvir razvoja Općine Gornja Vrba bio je određen raznim operativnim i sektorskim dokumentima, s ciljem osiguranja stabilnog lokalnog razvoja. Sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 123/17, članak 26. i 151/22), Općina Gornja Vrba donijela je odluku o izradi novog Provedbenog programa za razdoblje 2025.–2029. godine, kojim će se strateško planiranje čvrsto povezati s programiranjem i izvršenjem proračuna te osigurati provedba konkretnih ciljeva i mjera.

Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave su strateški dokumenti koji se donose za vrijeme trajanja mandata izvršnog tijela JLS-a i vrijede za to razdoblje. Radi osiguravanja stručnosti i operativnosti procesa izrade, imenovana je radna skupina za izradu Provedbenog programa Općine Gornja Vrba u sljedećem sastavu:

- Daniel Grgić, načelnik Općine Gornja Vrba
- Danijel Odošić, pročelnik Jedinственог управног одјела Опćине Горња Врба
- Darko Bošnjak, konzultant za administrativno-tehničke i koordinacijske aktivnosti izrade Provedbenog programa i пратећих докумената

Kao vanjski stručnjak i izrađivač Provedbenog programa angažiran je obrt SMART, obrt za savjetovanje i usluge, vl. Darko Bošnjak, Matije Gupca 46, HR-35000 Slavonski Brod. Obrt Smart, sa svojim vlasnikom, iskusnim konzultantom Darkom Bošnjakom, zadužena je za koordinaciju svih aktivnosti izrade Provedbenog programa te pripremu pripadajuće dokumentacije u skladu s propisanim zakonodavnim i metodološkim okvirima. Za administrativno-tehničku podršku zadužen je Jedinствени управни одјел Опćине Горња Врба.

Proces izrade Provedbenog programa za razdoblje 2025.–2029. godine odvija se u nekoliko ključnih faza:

- Izrada analize stanja i ocjena provedbe ranijih razvojnih mjera
- Definiranje baze razvojnih projekata i aktivnosti koje se planiraju pokrenuti i/ili završiti do 2029. godine
- Izrada SWOT analize (snage, slabosti, prilike i prijetnje)
- Postavljanje razvojne vizije, ciljeva i prioriteta
- Razrada mjera i aktivnosti prema strateškim smjerovima definiranim Nacionalnom razvojnom strategijom do 2030. godine
- Izrada indikatora uspješnosti (pokazatelja rezultata) za svaku planiranu mjeru i projekt
- Povezivanje razvojnih mjera s proračunskim stavkama Općine
- Izrada Akcijskog plana i financijskog plana provedbe
- Sastavljanje nacрта Provedbenog programa i njegovo usvajanje

Kao prilozi ovom dokumentu bit će izrađeni:

- PRILOG 1. Terminski, akcijski i financijski plan provedbe razvojnih mjera
- PRILOG 2. Komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan

Za potrebe izrade analize stanja korišteni su podaci iz više izvora: izvješća Općine Gornja Vrba, izvršenje proračuna, prostorno-planska dokumentacija, podaci Državnog zavoda za statistiku, Financijske agencije (FINA), Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Registra udruga, Upisnika poljoprivrednika, nacionalnih i županijskih razvojnih planova te ostalih službenih izvora.

1.2. Zakonodavni okvir

Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 123/17 i 151/22) uređen je sustav strateškog planiranja na svim razinama upravljanja u Republici Hrvatskoj – nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj. Zakonom su definirani postupci pripreme, izrade, provedbe, praćenja, izvješćivanja i vrednovanja učinaka strateških dokumenata od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Na temelju članka 15. stavka 2. istog Zakona, Vlada Republike Hrvatske donijela je 2018. godine Uredbu o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 37/2023). Uredba određuje obvezni sadržaj i metodologiju izrade provedbenih i ostalih strateških dokumenata.

Sustav strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj temelji se na hijerarhijski povezanim dokumentima:

- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (nacionalna razina),
- Planovi razvoja županija za razdoblje 2021.–2027. (regionalna razina),
- Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave (lokalna razina).

U skladu s navedenim, Provedbeni program Općine Gornja Vrba za razdoblje 2025.–2029. predstavlja kratkoročni akt strateškog planiranja kojim se definiraju razvojni ciljevi, prioriteti i konkretne mjere, usklađene s višim strateškim dokumentima. Nakon donošenja Plana razvoja Brodsko-posavske županije za novo razdoblje, provedbeni program bit će usklađen i s tim dokumentom. Obvezni sadržaj ovog Provedbenog programa propisan je člankom 4. spomenute Uredbe.

1.3. Strateški okvir

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine predstavlja temeljni dokument strateškog planiranja kojim su definirani prioriteti razvoja Hrvatske u skladu s vizijom pametnog, održivog i uključivog društva. Navedena Strategija usklađena je s ciljevima nove regionalne i kohezijske politike Europske unije za financijsko razdoblje 2021.–2027., koje se temelje na sljedećih pet ključnih ciljeva:

1. **Pametnija Europa** (*Smarter Europe*) – poticanje inovacija, digitalizacije, transformacije poduzeća i poduzetništva;
2. **Zelena Europa bez ugljika** (*Greener, low-carbon Europe*) – potpora zelenoj i klimatski neutralnoj tranziciji;
3. **Povezaniya Europa** (*More connected Europe*) – razvoj prometne i digitalne infrastrukture;
4. **Socijalna Europa** (*More social Europe*) – jačanje obrazovanja, zdravstva, socijalne inkluzije i tržišta rada;
5. **Europa bliža građanima** (*Europe closer to citizens*) – jačanje lokalnog razvoja kroz lokalne inicijative i participaciju.

Strateški okvir **NRS 2030** definiran je kroz četiri glavna razvojna smjera, unutar kojih su sadržani specifični strateški ciljevi:

- Razvojni smjer 1: Održivo gospodarstvo i društvo
 - Konkurentno i inovativno gospodarstvo
 - Obrazovani i zaposleni ljudi
 - Učinkovito pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom
 - Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja Hrvatske
- Razvojni smjer 2: Jačanje otpornosti na krize
 - Zdrav, aktivan i kvalitetan život
 - Demografska obnova i bolji položaj obitelji
 - Sigurnost za stabilan razvoj
- Razvojni smjer 3: Zelena i digitalna tranzicija
 - Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
 - Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva
 - Održiva mobilnost
 - Digitalna tranzicija društva i gospodarstva
- Razvojni smjer 4: Ravnomjeran regionalni razvoj
 - Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima
 - Jačanje regionalne konkurentnosti

Nacionalna razvojna strategija do 2030. usklađena je s **Višegodišnjim financijskim okvirom Europske unije 2021.–2027.** te svim relevantnim aktima strateškog planiranja povezanim s uvjetima za korištenje fondova EU. Ovi akti definirani su **Odlukom Vlade RH o utvrđivanju akata strateškog planiranja povezanih s provedbom fondova Europske unije za razdoblje 2021.–2027.** (KLASA: 022-03/20-04/352, URBROJ: 50301-05/16-20-6), a usklađeni su i s prijedlogom Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća COM(2018) 375.

Upravo u tom okviru izrađuje se i **Provedbeni program Općine Gornja Vrba za razdoblje 2025.–2029.**, čime se osigurava njegova strateška usklađenost s nacionalnim, regionalnim i europskim razvojnim dokumentima.

1.4. Rizici u provedbi Provedbenog programa

Provedbeni program Općine Gornja Vrba za razdoblje 2025.–2029. godine izrađen je s ciljem sustavnog praćenja, upravljanja i usmjeravanja lokalnog razvoja, no njegova realizacija može biti izložena nizu izazova koji potencijalno mogu otežati ili usporiti provedbu pojedinih razvojnih mjera i aktivnosti. Prepoznavanjem ključnih rizika već u fazi planiranja, Općina Gornja Vrba stvara temelj za pravodobnu prevenciju i upravljanje negativnim utjecajima na ostvarenje ciljeva.

Jedan od značajnih izazova u provedbi programa su financijski rizici, posebice oni koji se odnose na osiguranje sredstava za sufinanciranje projekata iz nacionalnih i EU izvora. Budući da realizacija većine razvojnih aktivnosti ovisi o prijavi i uspješnoj provedbi projekata kroz vanjske izvore financiranja, moguća je situacija u kojoj će dostupna sredstva biti ograničena, rokovi poziva nepovoljni, ili konkurencija visoka. Dodatno, u slučaju promjena u pravilima sufinanciranja, mogući su dodatni troškovi ili odgode u provođenju planiranih aktivnosti.

Administrativni rizici uključuju ograničene ljudske kapacitete unutar Jedinog upravnog odjela Općine, što se osobito odnosi na opterećenost postojećih djelatnika i potrebe za dodatnim osposobljavanjem u pripremi i vođenju projekata. U manjoj lokalnoj jedinici kao što je Gornja Vrba, provođenje velikog broja projekata često zahtijeva podršku vanjskih stručnjaka, čime se povećavaju operativni troškovi.

Zakonodavne promjene i moguće izmjene u pravnom okviru na nacionalnoj razini također mogu predstavljati prepreku za nesmetanu provedbu mjera. Nepredvidive izmjene zakona, pravilnika i podzakonskih akata, osobito u području prostornog uređenja, javne nabave, komunalnog gospodarstva ili korištenja EU sredstava, mogu dovesti do zastoja ili potrebe za dodatnim prilagodbama u tijeku provedbe.

Osim toga, Općina Gornja Vrba, kao i mnoge druge ruralne sredine, suočava se s demografskim izazovima. Negativni migracijski trendovi, starenje stanovništva i smanjen interes mlađih generacija za aktivno sudjelovanje u razvoju zajednice mogu utjecati na učinkovitost provedbe mjera, posebno onih vezanih uz društveni razvoj, obrazovanje, kulturu i poljoprivredu.

Konačno, važno je naglasiti i potencijalne okolišne i klimatske rizike, koji su posljednjih godina sve izraženiji. Suše, poplave i druge elementarne nepogode mogu imati izravan utjecaj na infrastrukturu, poljoprivrednu proizvodnju, gospodarenje otpadom i sveukupnu otpornost zajednice.

Uzimajući u obzir navedeno, Općina Gornja Vrba će kroz čitavo razdoblje provedbe Provedbenog programa uspostaviti sustav za redovito praćenje rizika, jačanje internih kapaciteta te fleksibilnu prilagodbu u slučaju nepredviđenih okolnosti. Time se želi osigurati da planirani ciljevi i razvojni prioriteti budu ostvareni unatoč potencijalnim izazovima.

1.5. Praćenje i vrednovanje provedbe Provedbenog programa

Provedbeni program Općine Gornja Vrba za razdoblje 2025.–2029. godine izrađen je kao operativni akt strateškog planiranja koji definira konkretne ciljeve, mjere i projekte usklađene s razvojnim smjernicama viših razina upravljanja. Kako bi se osigurala njegova učinkovitost, nužno je uspostaviti sustav kontinuiranog praćenja i vrednovanja provedbe.

Praćenje provedbe podrazumijeva sustavno prikupljanje, analizu i izvještavanje o provođenju definiranih aktivnosti, dinamici realizacije, financijskoj potrošnji te ostvarivanju zadanih ciljeva. Nositelj aktivnosti praćenja je Jedinostveni upravni odjel Općine Gornja Vrba koji će, u suradnji s načelnikom, voditi evidenciju o ostvarenju mjera, uspješnosti pojedinih projekata i korištenju proračunskih sredstava.

Izvjешća o provedbi izrađuju se najmanje jednom godišnje te se podnose Općinskom vijeću. Izvjешća uključuju pregled realiziranih aktivnosti, stupanj ostvarenja ciljeva, poteškoće u provedbi

te preporuke za unaprjeđenje. Ujedno predstavljaju osnovu za eventualno ažuriranje i prilagodbu plana u slučaju promjena okolnosti.

Vrednovanje provedbe odnosi se na ocjenu učinkovitosti, djelotvornosti i relevantnosti provedenih mjera u odnosu na postavljene ciljeve Provedbenog programa. Evaluacija može biti provedena interno, od strane općinskih tijela, ili eksterno, angažiranjem vanjskih evaluatora. Cilj vrednovanja je identificirati dobre prakse, utvrditi slabosti u provedbi te dati preporuke za buduće strateško planiranje.

U sklopu sustava praćenja i vrednovanja koristit će se unaprijed definirani pokazatelji rezultata za svaku razvojnu mjeru. Svaki pokazatelj imat će definiranu polazišnu i ciljnu vrijednost, čime će se omogućiti kvantitativno praćenje napretka u provedbi pojedinih mjera.

Praćenje i vrednovanje provodit će se u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 123/17 i 151/22) i podzakonskim aktima, a rezultati će biti dostupni javnosti putem službene web stranice Općine Gornja Vrba, čime se osigurava transparentnost i odgovornost u upravljanju razvojem..

2. ANALITIČKA PODLOGA IZ KOJE PROIZLAZE KRATKOROČNE RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI

2.1. Osnovni podaci

2.1.1. Položaj i smještaj

Općina Gornja Vrba smještena je u Brodsko-posavskoj županiji, neposredno uz istočnu granicu grada Slavonskog Broda, u ravničarskom prostoru Posavine. Geografski položaj određuje je kao dio Panonske nizine, s nadmorskim visinama koje se kreću između 90 i 100 metara. Prostor je tipičan za posavsko područje – prevladavaju plodna, obradiva tla visoke vrijednosti koja su stoljećima oblikovala poljoprivredni karakter ovog kraja. Administrativno, Gornja Vrba je samostalna općina od 1997. godine, no funkcionalno je snažno povezana sa Slavonskim Brodom kao središtem šireg urbanog područja.

Položaj Gornje Vrbe odlikuje se dobrom prometnom povezanošću i strateškom važnošću. U neposrednoj blizini prolazi autocesta A3/E70 Zagreb–Lipovac, koja je dio europskog koridora zapad–istok, s čvorovima na području Slavonskog Broda. Time općina dobiva izravnu vezu prema Zagrebu i Osijeku, ali i prema granici s BiH i Srbijom. Uz cestovnu infrastrukturu, važnu ulogu ima i željeznica, jer glavna pruga Zagreb–Vinkovci–Tovarnik, koja je dio paneuropskog koridora X, prolazi kroz Slavonski Brod i čini općinu dijelom šire mreže europskog željezničkog prometa. S obzirom na granični položaj Slavonskog Broda i blizinu međunarodnog cestovnog prijelaza prema Bosni i Hercegovini, Gornja Vrba nalazi se u području od logističke i gospodarske važnosti. Dodatno, Sava, kao prirodna os Posavine, povijesno je značajna prometna i gospodarska ruta koja dodatno naglašava vrijednost ovog prostora.

Unutar same općine razvijena je mreža županijskih i lokalnih cesta koje je povezuju s gradom Slavonskim Brodom i susjednim općinama poput Bukovlja, Klakara i Garčina. Općina je uključena

i u javni prijevoz, prvenstveno kroz autobusne linije koje osiguravaju povezanost sa Slavonskim Brodom i udaljenijim središtima.

Prostorno-gospodarski okvir Gornje Vrbe također potvrđuje njezinu važnost u širem regionalnom kontekstu. Općina raspolaže razvijenom gospodarskom zonom koja je većinski infrastrukturno opremljena i namijenjena poslovnim i proizvodnim ulaganjima. Time Gornja Vrba funkcionira kao prigradska gospodarska zona Slavanskog Broda, koja spaja poljoprivredni karakter posavskog prostora s urbanim i industrijskim razvojem. Prostornim planom predviđeno je daljnje jačanje komunalne i energetske infrastrukture, uključujući povezivanje vodoopskrbnog i odvodnog sustava sa Slavonskim Brodom i Garčinom, zaštitu izvorišta Donja Vrba te razvoj plinske mreže kroz lokalne i nacionalne koridore.

Sve navedene značajke ukazuju na važnost Gornje Vrbe kao općine koja, zahvaljujući geografskom položaju, prometnoj dostupnosti i planskom razvoju gospodarskih zona, ima stratešku ulogu u prostornom i gospodarskom razvoju šireg područja Slavanskog Broda i cijele Posavine.

Slika 1: Položaj općine Gornja Vrba

Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2021. godine, Općina Gornja Vrba ima 2.559 stanovnika, raspoređenih u tri naselja. Najveće naselje je Gornja Vrba, koje ujedno ima i administrativne funkcije, dok je drugo naselje općine Donja Vrba.

Zahvaljujući kombinaciji blizine urbanog središta i očuvane prirodne okoline, Općina Gornja Vrba predstavlja atraktivan prostor za stanovanje, razvoj malog gospodarstva i kvalitetan život, uz zadržavanje identiteta tipičnog slavonskog sela.

2.1.2. Klima

Klima na području općine Gornja Vrba pripada umjereno-kontinentalnom klimatskom pojasu, karakterističnom za slavonsko-posavsko područje. Ona se odlikuje izraženim izmjenama godišnjih doba: zime su hladne, s prosječnim temperaturama koje se kreću između -1 i 2 °C, dok su ljeta topla do vruća, s prosječnim vrijednostima između 20 i 23 °C. Prijelazna razdoblja, proljeće i jesen, donose umjerene temperature, ali i česte oborine. Godišnja količina padalina kreće se u rasponu

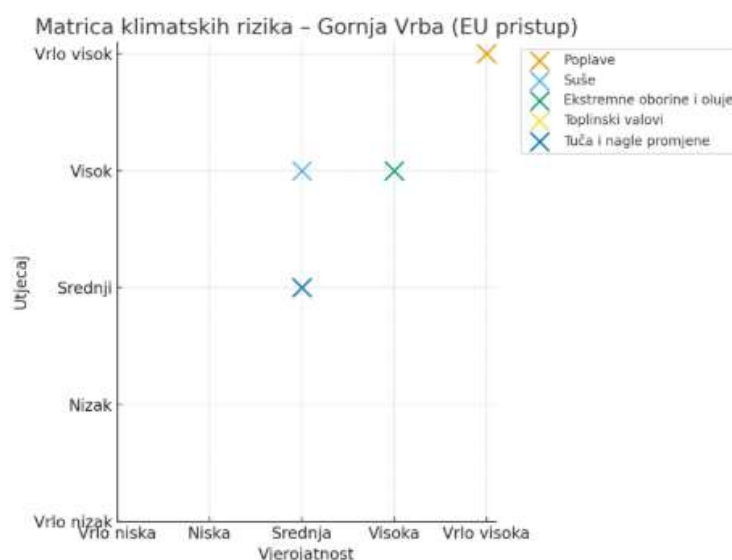
od 800 do 1.000 mm, raspoređenih prilično ravnomjerno kroz godinu, iako se najveći intenzitet bilježi u kasno proljeće i jesen. Snježni pokrivač je u zimskim mjesecima povremen, ali zbog niskih temperatura može potrajati više dana ili tjedana.

Klimatske značajke područja, iako povoljne za poljoprivredu i život, nose i određene rizike koji su tipični za nizinske krajeve uz rijeku Savu. Najveća prijetnja odnosi se na poplave, budući da Gornja Vrba leži u posavskom području gdje su povremena izlivanja Save i njenih pritoka zabilježena u prošlosti. Takve situacije mogu ugroziti poljoprivredne površine, prometnu infrastrukturu i naseljena mjesta, pa je sustav zaštite od poplava od posebne važnosti.

Osim poplava, rizici uključuju i sušna razdoblja, osobito u ljetnim mjesecima, kada dulji periodi bez oborina mogu negativno utjecati na poljoprivrednu proizvodnju. U novije vrijeme, u skladu s globalnim klimatskim promjenama, uočavaju se i češće ekstremne pojave poput jakih oluja, tuče i naglih promjena temperatura. Takvi događaji predstavljaju izazov za gospodarstvo općine, osobito za poljoprivredni sektor koji je važan dio lokalne ekonomije.

Kombinacija tradicionalne umjereno-kontinentalne klime i rizika vezanih uz poplavne vode, suše i sve izraženije klimatske ekstreme čini Gornju Vrbu područjem koje je pogodnije za poljoprivredu i gospodarski razvoj uz uvjet da se strateški planira upravljanje rizicima i prilagodba klimatskim promjenama. Time klimatski okvir, iako pruža brojne prednosti, istodobno nameće i potrebu stalnog ulaganja u sustave zaštite i prilagodbe.

Slika 2: Klimatski rizici na području Općine

2.1.3. Samoupravni djelokrug i najvažnije javne politike

Samoupravni djelokrug Općine Gornja Vrba je uređen Statutom Općine Gornja Vrba u kome obavljaju poslove od lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruje potreba građana a koji nisu Ustavom i zakonom dodijeljeni državnim tijelima:

- Uređenje naselja i stanovanja
- Prostorno i urbanističko planiranje

- Komunalno gospodarstvo
- Socijalna skrb
- Primarna zdravstvena zaštita
- Odgoj i osnovno obrazovanje
- Kultura, tjelesna kultura i sport
- Ostali poslovi sukladno posebnim zakonima

Sadržaj i način obavljanja poslova iz samoupravnog djelokruga detaljnije se uređuje odlukama Općinskog vijeća i Općinskog načelnika u skladu sa zakonom i Statutom.

Općina Gornja Vrba svojim djelovanjem ispunjava ciljeve iz domena demografske politike, socijalne politike, gospodarske politike, politike lokalnog razvoja, politike zaštite okoliša.

2.1.4. Organizacijska struktura upravnih tijela

Temeljem čl. 49. Statuta Općine Gornja Vrba, ustrojen je Jedinostveni upravni odjel, za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Gornja Vrba, utvrđenih Zakonom i Statutom. Ustrojstvo i djelokrug Jedinostvenog upravnog odjela uređen je Odlukom o ustrojstvu Jedinostvenog upravnog odjela općine Gornja Vrba (Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije br. 3/08, 18/09).

Upravnim odjelom upravlja pročelnik/pročelnica koje na temelju javnog natječaja imenuje Općinski načelnik. Jedinostveni upravni odjel je samostalan u okviru svoga djelokruga, a za zakonito i pravovremeno obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, odgovoran je Općinskom načelniku.

2.1.5. Komunalna i prometna infrastruktura

Na području općine Gornja vrba razvijena je infrastruktura plinske mreže, vodovoda, električne energije te djelomično kanalizacije.

Električna energija

Općina Gornja Vrba nema vodova i objekata iz sustava prijenosa električne energije na visokim naponskim razinama (npr. 110 kV, 220 kV, 400 kV). Distribucijska mreža koja pokriva općinu radi na naponskim razinama od 10 kV i 0,4 kV.

Zbog paniranja izgradnji većeg broja sunčanih elektrana unutar gospodarskih zona (od strane privatnih poduzeća) izvan naselja, potrebno je osigurati da distributivna mreža u tom dijelu ima kapacitet preuzimanja proizvedene električne energije.

Prometnice

Sjevernim rubom Općine prolazi trasa postojeće autoceste Zagreb-Lipovac, a nešto južnije od nje položena je trasa dvo-kolosječne glavne magistralne željezničke pruge Novska-Tovarnik. Na prostoru Općine nalazi se i ulaz/izlaz sa autoceste (Sl.Brod-istok) koji je veliki generator privlačenja poduzetnika u Gospodarsku zonu.

Ukupna duljina asfaltiranih nerazvrstanih cesta u Općini Gornja Vrba iznosi 11.685 metara i to:

R.br.	Naziv ceste	Naselje	Dužina (m)
1	Savska ulica	Gornja Vrba	500
2	Ulica Matije Gupca	Gornja Vrba	150
3	Ulica Matije Mesića	Gornja Vrba	330
4	Firova ulica	Gornja Vrba	285
5	Brkićeva ulica	Gornja Vrba	293
6	Ulica Vinka Borevkovića	Gornja Vrba	518
7	Produžetak savske prema igralištu	Gornja Vrba	190
8	Ulica Jure Piškovića	Gornja Vrba	1400
9	Ulica Željka Agatića	Gornja Vrba	330
10	Ulica Svetog Nikole	Gornja Vrba	190
11	Ulica Gorana Jurića	Gornja Vrba	166
12	Ulica Ivana Kučinića	Gornja Vrba	304
13	Ulica Vladimira Nazora	Gornja Vrba	100
14	Posavska ulica	Gornja Vrba	310
15	Ulica J. J. Strossmayera	Gornja Vrba	210
16	Ulica Svetog Ante	Gornja Vrba	314
17	Ulica 139. Brigade	Gornja Vrba	128
18	Ulica 157. Brigade	Gornja Vrba	128
19	Ulica 108. Brigade	Gornja Vrba	180
20	Brodska ulica	Gornja Vrba	239
21	Jasinjska ulica	Gornja Vrba	153
22	Ulica Bl. Alojzija Stepinca	Gornja Vrba	153
23	Ulica 22. Svibnja	Gornja Vrba	134
24	Galovska ulica	Gornja Vrba	240
25	Ulica Hrvatskih Branitelja	Gornja Vrba	1050
26	Vrbska ulica 1. dio	Gornja Vrba	180
27	Vrbska ulica 2. dio	Gornja Vrba	180
28	Sjeverna ulica	Gornja Vrba	665
29	Domobranska ulica	Donja Vrba	276
30	Ulica Fra Antuna Bačića	Donja Vrba	249
31	Ulica Zvonka Žuljevića	Donja Vrba	800
32	Ulica Josipa Odobašića	Donja Vrba	90
33	Ulica Željka Kožulja	Donja Vrba	960
34	k.č. 114/10	Gornja Vrba	160
35	k.č. 1340	Gornja Vrba	130

Cestovni promet predstavlja osnovnu vezu. Kroz naselja prolazi županijska cesta koja spaja Gornju Vrbu sa središtem Slavonskog Broda, osiguravajući svakodnevne putne tokove stanovništva prema poslu, školama i javnim službama u gradu. Na sjeveru općine dostupna je i autocesta A3 (Zagreb–Lipovac), s obližnjim čvorištima Slavonski Brod istok i zapad, što osigurava vrlo brzu vezu i prema

Zagrebu i Osijeku, ali i prema granici s Bosnom i Hercegovinom. Sama blizina međunarodnog cestovnog prijelaza Brod dodatno naglašava važnost prometne povezanosti ovog prostora.

Javni prijevoz također je orijentiran prema Slavonskom Brodu. Autobusne linije povezuju Gornju Vrbu i Donju Vrbu s gradom u vrlo kratkom vremenu, budući da se radi o prigradskom području. Time je omogućena svakodnevna cirkulacija radne snage i učenika, dok se osobni automobili koriste kao dominantan oblik prijevoza zbog male udaljenosti i dobre cestovne mreže.

Željeznička pruga Zagreb–Vinkovci–Tovarnik, koja prolazi kroz Slavonski Brod, nalazi se u neposrednoj blizini općine, što stanovnicima i gospodarstvu omogućava pristup željezničkom prometu na regionalnoj i međunarodnoj razini, iako sama Gornja Vrba nema svoje kolodvore.

Sve ove prometne poveznice čine Gornju Vrbu prigradskim područjem Slavanskog Broda s izrazito dobrom dostupnošću. To je jedan od razloga zašto se u općini razvijaju gospodarske zone i zašto se prostor koristi kao stambeno i poslovno zaleđe grada.

Plinska infrastruktura

U Općini Gornja Vrba plin je u cijelosti proveden. Duljina plinovoda iznosi 19.428 m i ima 534 potrošača. Mreža je srednjetačna, s maksimalnim tlakom do 4 bara. Operater za distribuciju plina je Brod-plin d.o.o., društvo koje pokriva Slavonski Brod i plinificirane općine Brodsko-posavske županije, uključujući Gornju Vrbu. U Sjevernoj gospodarskoj zoni Gornje Vrbe plin je naveden kao dostupna infrastruktura – što znači da su tamošnji proizvodni/industrijski subjekti u mogućnosti spojiti se na plinsku mrežu. Potrebna su dodatna ulaganja u daljnja proširenja na području industrijske zone.

Vodovod i kanalizacija

Komunalna infrastruktura općine Gornja Vrba razvijena je u skladu s njezinim položajem u neposrednoj blizini Slavanskog Broda, pa se sustavi vodoopskrbe i odvodnje snažno oslanjaju na regionalne mreže i planove šireg urbanog područja. Najvažniji segmenti odnose se upravo na vodoopskrbu i odvodnju, koji su ključni za kvalitetu života stanovnika i održiv razvoj općine.

Vodoopskrbni sustav obuhvaća mrežu lokalnih cjevovoda koji su povezani sa širim sustavom Slavanskog Broda, što omogućava stabilnu i sigurnu opskrbu pitkom vodom. Opskrba se oslanja na podzemne izvore, među kojima posebno mjesto zauzima izvorište Donja Vrba. To izvorište ima definirane sanitarne zone zaštite, pri čemu treća zona zaštite (IIIa), s radijusom od dva kilometra, obuhvaća i dijelove prostora općine Gornja Vrba. Zbog toga su prostornim planom jasno određene mjere ograničenja u korištenju zemljišta i gradnji u tim zonama, kako bi se očuvala sigurnost i kvaliteta vodoopskrbe.

Sustav odvodnje još uvijek ne pokriva cijelo područje općine jednako razvijeno, no postoji plan integriranja lokalne kanalizacijske mreže s centralnim sustavom Slavanskog Broda i općine Garčin. U tom smislu, predviđeno je izgraditi mrežu koja bi omogućila prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda na regionalnoj razini, čime bi se smanjilo onečišćenje podzemnih voda i rijeke Save, te se uskladilo s europskim ekološkim standardima.

Poseban izazov čini i pitanje oborinske odvodnje, budući da se općina nalazi na nizinskom području gdje je u vrijeme obilnih kiša ili visokog vodostaja Save povećan rizik od plavljenja. Iz tog razloga u planovima komunalne infrastrukture naglašava se potreba redovitog održavanja kanalske mreže i odvodnih jaraka, kao i modernizacija sustava odvodnje kako bi se spriječile štete od oborinskih i podzemnih voda.

Najveći dio Općine Gornja Vrba pokriven je vodoopskrbnom mrežom. Ukupna duljina vodoopskrbnog cjevovoda u Općini Gornja Vrba je 34.943 m. Ukupna duljina cjevovoda odvodnje u Općini Gornja Vrba je 10.5 km.

Sa 31.10.2024. na vodovod su priključene 76 pravnih osoba i 587 kućanstava. Na odvodnju je priključeno 28 pravnih osoba i 201 kućanstvo.

Pročišćivač otpadnih voda – UPOV Slavonski Brod, kapaciteta 80.000 ekvivalent stanovnika (ES), koji prima otpadne vode iz Grada Slavenskog Broda i okolnih općina (među kojima je i Gornja Vrba).

U PPUO-u Gornja Vrba predviđena je izgradnja sanitarne/fekalne odvodnje u sjevernoj gospodarskoj zoni – projektirana mreža dužine oko 6.000 m, od čega oko 5.500 m gravitacijske odvodnje i oko 500 m tlačne odvodnje, uz predviđene dvije crpne stanice

Općina Gornja Vrba u naredne četiri godine ima u planu sufinancirati komunalno-vodne građevine i nadogradnju kanalizacije. Također se planira uložiti u modernizaciju prometnica.

Javna rasvjeta

Javna rasvjeta u općini Gornja Vrba razvijena je kao dio osnovne komunalne infrastrukture i prostire se duž glavnih prometnica, lokalnih ulica i javnih površina. Budući da je općina smještena neposredno uz Slavonski Brod i funkcionira kao njegovo prigradsko područje, sustav rasvjete u velikoj je mjeri usklađen s urbanim standardima grada.

U glavnim ulicama kroz naselja Gornja i Donja Vrba postavljena je mreža rasvjetnih stupova koja osigurava noćnu sigurnost prometa i pješaka, dok su u sporednim ulicama i naseljima sustavi postupno modernizirani. Javna rasvjeta većinski je zamijenjena energetski učinkovitom LED tehnologijom, kako bi se smanjila potrošnja električne energije i troškovi održavanja. Potrebna su daljnje aktivnosti održavanja.

Digitalna i telekomunikacijska mreža

Općina je obuhvaćena projektima razvoja širokopojasnog interneta nove generacije (NGA) koji se provode na razini Brodsko-posavske županije. To podrazumijeva da je velikom broju kućanstava već dostupan ili će uskoro biti dostupan brzi internet putem optičkih kabela, dok se za udaljenije dijelove naselja osigurava povezivost putem bežičnih mreža. Time se stanovništvu osigurava kvalitetan pristup e-uslugama, obrazovanju na daljinu, e-trgovini i digitalnim platformama.

U pogledu mobilnih komunikacija, područje općine pokriveno je signalom svih nacionalnih mobilnih operatera (4G/LTE), a postupno se uvodi i 5G mreža, što je važno za razvoj

poduzetničkih zona i korištenje naprednih digitalnih rješenja u poslovanju. Za gospodarstvo općine, osobito u gospodarskoj zoni, dostupnost brze i pouzdane digitalne infrastrukture predstavlja ključni preduvjet za privlačenje investicija i modernizaciju poslovanja.

Kroz europski projekt WiFi4EU osigurana je dostupnost besplatnog interneta na javnim površinama, čime se povećava digitalna povezanost i dostupnost informacija. Planiraju se i daljnja ulaganja u digitalizaciju općinskih usluga i pametnu infrastrukturu.

2.1.6. Gospodarenje otpadom

Iako nije izgradila vlastito reciklažno dvorište, općina je sklopila strateški ugovor sa tvrtkom Jakob Becker d.o.o., čime je osigurala dostupnost reciklažnog prostora na adresi Vrbskih žrtava 16. Time je postignuta učinkovita primarna tačka za odvojeno prikupljanje otpada – uključujući papir, staklo, plastiku, metal i glomazni otpad.

Redoviti odvoz miješanog komunalnog otpada organiziran je tjedno, po unaprijed utvrđenom rasporedu. Glomazni otpad odvozi se minimalno dvaput godišnje, a odvojeno sakupljanje reciklabilnog otpada vrši se jednom mjesečno ili prema dinamici punjenja kontejnera. Na ovaj način je postignut kontinuitet i obuhvatnost u pružanju komunalne usluge, uz stalne napore za povećanje stope odvojenog prikupljanja.

Odlagalište za miješani komunalni otpad nije izgrađeno unutar općinskog područja. Umjesto toga, otpad se predaje na zbrinjavanje na ovlaštene regionalne lokacije, uz jasnu evidenciju svih aktivnosti nadzora nad zbrinjavanjem i procesima koje provodi komunalni koncesionar.

U skladu sa zakonom, Općina je uvela mehanizam prijave divljih odlagališta i nepropisno odbačenog otpada. Građani mogu prijaviti nepravilnosti putem elektroničkog obrasca, čime se omogućava transparentan postupak obavještanja i pravodobnog djelovanja nadležnih tijela.

2.2. Društvo

2.2.1. Demografski pokazatelji

Općina Gornja Vrba svoj budući društveni, gospodarski i infrastrukturni razvoj temelji na demografskoj slici lokalne zajednice i trendovima koji iz nje proizlaze. Kao i većina jedinica lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj, i Općina Gornja Vrba suočava se s negativnim demografskim kretanjima, koja se očituju kroz smanjenje ukupnog broja stanovnika u svim naseljima općine, a razmjeri su potvrđeni najnovijim Popisom stanovništva iz 2021. godine.

Prema Popisu stanovništva iz 2021. godine, Općina Gornja Vrba ima ukupno 2.168 stanovnika, što predstavlja smanjenje od 344 stanovnika u odnosu na 2011. godinu kada je zabilježeno 2.512 stanovnika. To je pad od 13,7 % u jednom desetljeću, što dodatno potvrđuje izražene demografske izazove.

Broj stanovnika po naseljima bio je sljedeći:

Tablica 2-1: Naseljenost stanovnika u Općini Gornja Vrba

Redni broj	Naselje općine Gornja Vrba	Broj stanovnika 2021.
1.	Gornja Vrba	1 654
2.	Donja Vrba	514
Ukupno općina Gornja Vrba		2 168

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2021. godine, Popis stanovništva

Smanjenje broja stanovnika prati i nepovoljna struktura stanovništva – pad udjela mlađe populacije (0–14 godina), uz istovremeni porast broja starijih osoba. Broj radno sposobnog stanovništva ostaje relativno stabilan, ali dugoročno je ugrožen zbog negativnog prirodnog prirasta i iseljavanja. Jedna pozitivna demografska karakteristika jest niža prosječna starost stanovnika Općine Gornja Vrba u usporedbi s nacionalnim prosjekom. Prema posljednjim dostupnim procjenama, prosječna starost u Općini iznosi oko 37 godina, što je za otprilike tri godine manje od državnog prosjeka.

Da bi ublažila ove negativne demografske učinke, Općina Gornja Vrba značajna sredstva usmjerava u unaprjeđenje kvalitete života i poboljšanje demografske dinamike. U prethodnom razdoblju provodile su se sljedeće mjere:

- Sustavno ulaganje u komunalnu infrastrukturu, uključujući razvoj i održavanje odgojno-obrazovnih objekata
- Uvođenje naknada za roditelje: 300 EUR po djetetu

Prema Odluci o sufinanciranju troškova boravka djece s područja Općine Gornja Vrba u dječjim vrtićima i obrtima za čuvanje djece, roditelji mogu ostvariti pravo na sufinanciranje troška smještaja djeteta u vrtiću/obrtu za čuvanje djece ukoliko ispunjavaju određene uvjete: da imaju prebivalište u općini najmanje 6 mjeseci prije podnošenja zahtjeva, da su zaposleni, da nemaju nepodmirene obveze prema općini i da dijete bude upisano u vrtić/obrt. Općina Gornja Vrba sufinancira troškove smještaja djece u vrtićima i obrtima za čuvanje djece u iznosu od 300,00 eura za djecu čiji roditelji (ili skrbnici) ispunjavaju tražene uvjete

Na području općine Gornja Vrba trenutno ne postoji vlastiti dječji vrtić, što predstavlja ozbiljan izazov za lokalnu zajednicu i obitelji s malom djecom. Roditelji su primorani upisivati djecu u vrtiće u Slavonskom Brodu ili okolnim općinama, što dovodi do nekoliko problema. Prije svega, dostupnost mjesta u vrtićima u susjednim sredinama često je ograničena, a liste čekanja postaju realnost za mnoge roditelje. Time se smanjuje dostupnost ranog i predškolskog odgoja, što negativno utječe na usklađivanje obiteljskog i poslovnog života, a posljedično i na demografsku sliku općine.

Općina trenutačno pokušava ublažiti taj nedostatak sufinanciranjem boravka djece u drugim vrtićima i obrtima za čuvanje djece, no to predstavlja znatno financijsko opterećenje za proračun. Iako je riječ o hvalevrijednoj mjeri koja roditeljima olakšava pristup vrtićkim uslugama, ona dugoročno ne rješava temeljni problem – odsutnost vlastite predškolske ustanove na području općine.

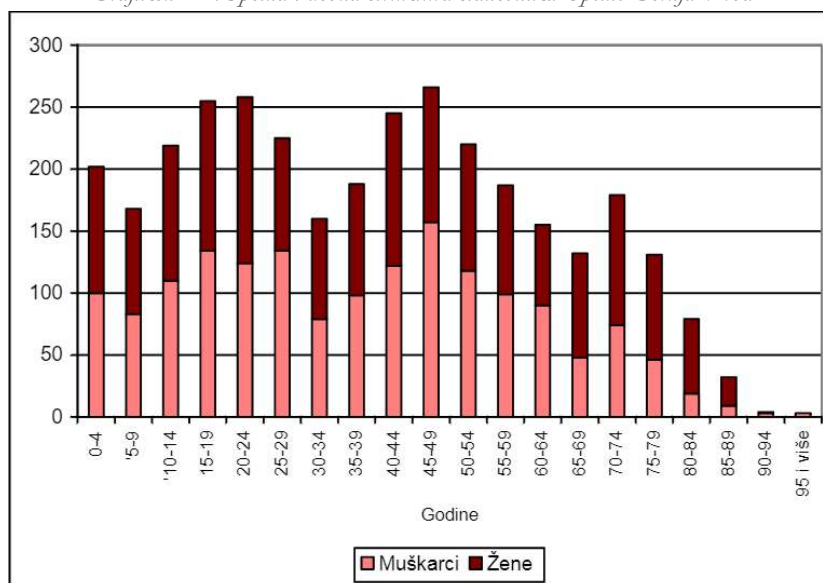
U narednom razdoblju nužno će biti uložiti značajna sredstva u izgradnju i opremanje dječjeg vrtića u Gornjoj Vrbi. Takvo ulaganje donijelo bi višestruke koristi: povećalo bi kvalitetu života obitelji, omogućilo djeci sudjelovanje u odgojno-obrazovnom procesu u vlastitoj zajednici, rasteretilo

roditelje od dodatnih troškova i vremena potrebnog za prijevoz djece, te bi dugoročno smanjilo pritisak na općinski proračun koji se sada usmjerava na sufinanciranje drugih ustanova.

Osim toga, izgradnja vrtića otvorila bi i nova radna mjesta za odgojitelje i tehničko osoblje te bi doprinijela društvenoj i demografskoj revitalizaciji općine. U tom smislu, ulaganje u predškolski odgoj predstavlja jednu od strateških potreba Gornje Vrbe i prioritetnu mjeru u narednom planskom razdoblju.

Mjere sadržane u Provedbenom programu kreirane su upravo s ciljem blagog zaustavljanja demografskih negativnih trendova te stvaranja uvjeta koji potiču održivi rast i jačanje lokalne zajednice.

Grafikon 2-2: Spolna i dobna struktura stanovnika Općine Gornja Vrba

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2011. godine, Popis stanovništva

2.2.2. Odgoj i obrazovanje

Na području Općine Gornja Vrba ne postoje dječji vrtići te sva djeca predškolskog uzrasta pohađaju vrtić u susjednim JLS. Općina Gornja Vrba u suradnji s Osnovnom školom Vladimir Nazor iz Slavonskog Broda već niz godina provodi program predškole („male škole“) u prostorima Područne škole u Donjoj Vrbi i Gornjoj Vrbi. Iako još ne postoji vlastiti vrtićki objekt, Općina planira izgradnju dječjeg vrtića u budućem razdoblju, čime bi se omogućio sveobuhvatan pristup predškolskom odgoju u vlastitom naselju.

U 2024. godini za sufinanciranje predškolskog programa izdvojeno je 105.000,00 EUR čime je potvrđena kontinuirana briga Općine o predškolskom odgoju. Osim toga, Općina je sufinancirala nabavu kompleta za predškolu te troškove prijevoza učenika, što značajno doprinosi financijskom rasterećenju roditelja i poboljšanju dostupnosti obrazovanja.

Na području Općine iznadprosječan broj stanovnika ima završeno samo osnovnoškolsko obrazovanje ili niže. Kako je vidljivo iz dostupnih podataka, koji uključuju sve stanovnike starije od 15 godina, jasno je da Općina Gornja Vrba ima nepovoljnu obrazovnu strukturu stanovništva. U usporedbi s nacionalnim podacima, gdje većina stanovništva ima završeno srednjoškolsko obrazovanje, prosječni stanovnik Općine Gornja Vrba i dalje posjeduje tek osnovnoškolsko obrazovanje, što ukazuje na značajne društvene i gospodarske izazove. Na ovaj obrazovni profil snažno utječe i velik udio stanovništva koje je aktivno u primarnoj djelatnosti, osobito poljoprivredi, čiji je broj iznad državnog prosjeka u odnosu na broj stanovnika.

Osnovnoškolsko obrazovanje za djecu iz općine Gornja Vrba organizirano je kroz matičnu OŠ “Vladimir Nazor” Slavonski Brod i njezine područne škole u Gornjoj Vrbi i Donjoj Vrbi. Područna škola Gornja Vrba djeluje od 1998., ima četiri razredna odjela (1.–4. razred) i nastava se odvija u dvjema smjenama koje se tjedno izmjenjuju; školsko zvono i raspored sati za PŠ Gornja Vrba javno su objavljeni na mrežnim stranicama škole. Područna škola Donja Vrba je od veljače 2024. službeno pripojena OŠ “Vladimir Nazor” (prije je bila u sustavu OŠ “Ivan Goran Kovačić”), a prema statutarnoj evidenciji Ministarstva školstva i sudskog registra u PŠ Gornja Vrba i PŠ Donja Vrba izvodi se nastava za 1.–4. razred dok se cjelovita nastava 1.–8. razreda izvodi na području grada Slavenskog Broda u matičnoj školi Vladimir Nazor.

Zbog činjenice da viši razredi često pohađaju nastavu izvan samih naselja Gornje/Donje Vrbe, važna je organizacija prijevoza. Općina Gornja Vrba je od šk. god. 2024./25. preuzela financiranje autobusnog prijevoza učenika 5.–8. razreda, pozivajući se na odredbe čl. 69. Zakona o odgoju i obrazovanju; to je dodatno potvrđeno u objavi općine i lokalnim vijestima o pravu na prijevoz.

Kako je već naglašeno u poglavlju „Demografski pokazatelji“, broj djece u općini se dugoročno smanjuje, a taj negativni trend jasno je izražen tijekom posljednjih 20 godina. Ovakve tendencije prate i ostale jedinice lokalne samouprave u Hrvatskoj. Općina Gornja Vrba stoga namjerava planskim i ciljanim ulaganjima dodatno unaprijediti kvalitetu života i usmjeriti resurse prema jačanju odgojno-obrazovne infrastrukture..

U prethodnim mandatnim razdobljima Općina je već provela niz konkretnih mjera i projekata u području obrazovanja:

- provedba programa predškole (mala škola) u suradnji s OŠ Vladimir Nazor Slavonski Brod
- sufinanciranje dječjih igraonica i aktivnosti udruga za djecu
- sufinanciranje nabave radnih bilježnica za sve osnovnoškolce
- sufinanciranje nabave školskih udžbenika i pribora za srednjoškolce
- nagrađivanje učenika i studenata za izvrsnost
- organizacija besplatne škole plivanja za učenike četvrtih razreda
- Potpore redovitim studentima – isplaćene potpore studentima
- Sufinanciranje cijene prijevoza učenika

- Pomoć roditeljima srednjoškolaca
- uređenje učionice na otvorenom (učionica u prirodi)
- energetska obnova i opremanje matične škole u Gornjoj Vrbi.

Sve ove aktivnosti potvrđuju da Općina Gornja Vrba, unatoč ograničenim resursima, ulaže znatne napore kako bi podigla kvalitetu obrazovanja, motivirala mlade na daljnje školovanje te stvorila bolje uvjete za obitelji i djecu. Ulaganje u obrazovanje prepoznato je kao jedan od ključnih alata za dugoročno jačanje ljudskog kapitala i zaustavljanje negativnih demografskih kretanja.

2.2.3. Kultura

Na području Općine Gornja Vrba djeluju aktivne udruge koje svojim djelovanjem promiču kulturni identitet i očuvanje tradicije ovog kraja. Kulturni život Općine temelji se prvenstveno na radu kulturno-umjetničkih udruga, organizaciji manifestacija te održavanju društvenih prostora u kojima se kulturne aktivnosti provode.

Jedna od aktivnijih udruga na području općine je Kulturno-umjetničko društvo „Vrba“ iz Donje Vrbe, koje već dugi niz godina svojim nastupima, radionicama i manifestacijama čuva tradicijsku baštinu, pjesmu, ples i narodne nošnje sela Vrba i okolice. Udruga redovito sudjeluje na lokalnim i regionalnim smotrama folklora te organizira kulturna događanja unutar Općine.

Od tradicionalnih kulturnih manifestacija na području općine, ističe se proslava Dana općine Gornja Vrba u mjesecu svibnju, koja redovito uključuje kulturno-umjetnički program, nastupe folklornih skupina, izložbe, radionice te ostale društvene sadržaje. Ova manifestacija okuplja velik broj mještana i posjetitelja, a time doprinosi jačanju društvene kohezije i kulturnog identiteta zajednice.

U cilju unapređenja kulturnog života i prostora za provedbu kulturnih sadržaja, Općina Gornja Vrba provela je niz infrastrukturnih zahvata, među kojima se posebno ističu:

- Izgradnja i uređenje prostora za potrebe KUD-a u naselju Vrba
- Adaptacija i uređenje mjesnih domova u Donjoj Vrbi i Gornjoj Vrbi
- Sufinanciranje kulturnih programa i manifestacija iz proračuna Općine

Također, Općina sudjeluje u natjecajima Ministarstva kulture i drugih državnih institucija kako bi osigurala dodatna sredstva za očuvanje i razvoj kulturne infrastrukture i programa.

Kulturni sektor u Gornjoj Vrbi igra važnu ulogu u jačanju lokalnog identiteta, očuvanju tradicije i poticanju međugeneracijske suradnje, a njegovo daljnje razvijanje ostat će prioritet kroz partnerske odnose s udrugama, školama i drugim lokalnim dionicima.

2.2.4. Civilno društvo

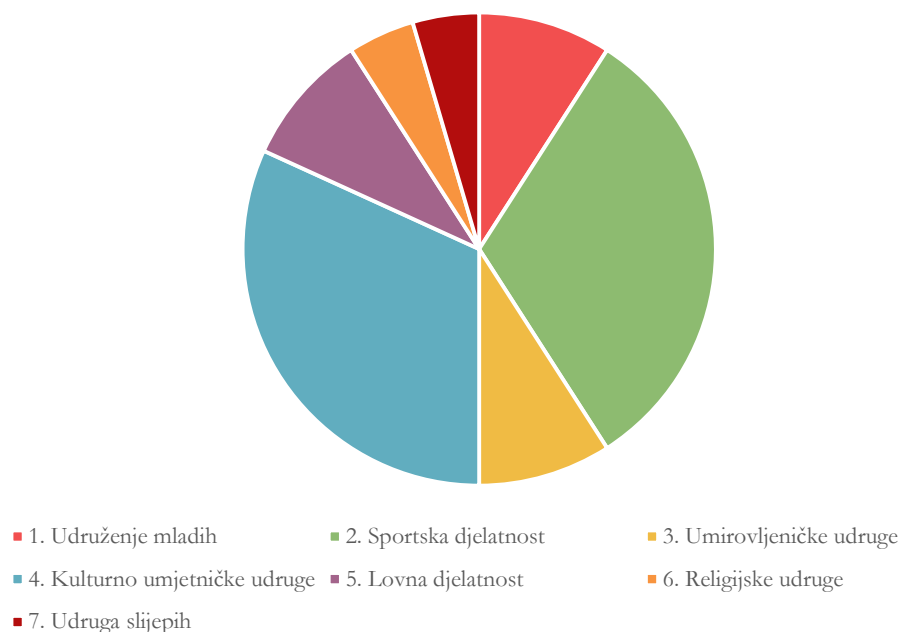
Organizacije civilnog društva u Općini Gornja Vrba čine važan stup društvenog života lokalne zajednice. Njihova uloga u promicanju kulturnih, sportskih, humanitarnih i društvenih aktivnosti izuzetno je značajna, kako za očuvanje tradicije i identiteta mjesta, tako i za poticanje društvene kohezije i aktivnog građanstva.

Na području Općine djeluje oko dvadesetak udruga civilnog društva koje su raspoređene u različite sektore djelovanja – od sporta, kulture do braniteljskih i humanitarnih udruga. Najistaknutije mjesto pripada sportskim udrugama, među kojima se posebno izdvajaju nogometni klubovi Omladinac Gornja Vrba i NK Zvonimir Donja Vrba, s dugogodišnjom tradicijom i organiziranim pionirskim, juniorskim, seniorskim i veteranskim selekcijama. Važnu ulogu u zajednici imaju i kulturno-umjetničke udruge koje pridonose očuvanju lokalne baštine i tradicije.

Posebnu vrijednost imaju udruge koje okupljaju velik broj volontera i organiziraju javne događaje i manifestacije u suradnji s Općinom i lokalnim ustanovama. Time doprinose očuvanju identiteta, stvaranju društvene povezanosti te aktivnom uključivanju građana, posebno mladih, u društveni život.

U svrhu podrške njihovu radu, Općina Gornja Vrba redovito izdvaja sredstva iz proračuna, sukladno prijavljenim programima i aktivnostima udruga. Financiranje se temelji na javnim pozivima, pri čemu se nastoji osigurati ravnomjerna raspodjela sredstava prema kvaliteti i društvenom značaju projekata. Osim redovitog financiranja, Općina pruža podršku i kroz korištenje javnih prostora, logističku pomoć i zajedničku organizaciju manifestacija.

Grafikon 2-3: Područja djelovanja OCD-ova s područja Općine Gornja Vrba

Izvor: Registar udruga

Prema izvršenju proračuna za 2024. godinu, Općina je kroz program “Humanitarna skrb kroz udruge građana” osigurala 6.000,00 EUR za redovnu djelatnost Crvenog križa, dok je kroz program “Suradnja s vjerskim zajednicama” planirano izdvajanje u iznosu od 6.000,00 EUR, od čega je realizirano 800,00 EUR.

U narednom razdoblju, Općina Gornja Vrba planira dodatno osnažiti suradnju s organizacijama civilnog društva kroz poticanje umrežavanja, edukacija i uključivanje u projekte financirane iz nacionalnih i EU fondova. Poseban naglasak stavlja se na razvoj volonterstva i aktivnog građanstva, čime se doprinosi održivom razvoju zajednice i jačanju društvenog kapitala.

Popis najvažnijih udruga civilnog društva:

- KUD „Vrba“ Donja Vrba (folklor/baština).
- NK Omladinac Gornja Vrba (nogomet).
- NK Zvonimir Donja Vrba (nogomet).
- Nogometni omladinski pogon „Omladinac“ (nogomet).
- ŠRU „Bistro“ Gornja Vrba (športski ribolov).
- Sportsko-lovačka udruga „Lovac“ Donja Vrba (lovačko društvo).
- Sportsko-lovačka udruga „Glivne“ Gornja Vrba (lovačko društvo).
- Taekwondo klub „Škorpion“ Gornja Vrba (borilački sport).
- Zavičajni klub Sveta Ana, Gornja Vrba (zavičajna/kulturna udruga)
- Moto klub „Čaplje“ Slavonski Brod
- UDVDR BPŽ
- Udruga 108. brigade

2.2.5. Sport

Općina Gornja Vrba nema krovnu sportsku organizaciju, odnosno sportski savez koji bi koordinirao i financirao rad sportskih udruga na području općine. Unatoč tome, Općina aktivno podržava sportski život kroz financiranje sportskih udruga i ulaganja u sportsku infrastrukturu, posebno kroz uređenje i opremanje sportskih terena i objekata.

Sport u općini Gornja Vrba oslanja se na snažnu nogometnu tradiciju i niz aktivnih klubova koji okupljaju djecu, mlade i rekreativce. U Gornjoj Vrbi djeluje NK Omladinac, utemeljen 1953., koji domaće utakmice igra na ŠRC-u „Goran Jurić“, dok u Donjoj Vrbi nastupa NK Zvonimir, osnovan 1959., s domaćim terenom na ŠRC-u „Šimo Odobašić“. Oba su kluba dio županijskog i međžupanijskog nogometnog sustava, pri čemu se Zvonimir natječe u 1. ŽNL Brodsko-posavskoj, što nogomet čini okosnicom lokalnog sportskog života i redovitih vikend-događanja u zajednici.

Uz nogomet, prisutan je i dvoranski/individualni sport: Stolnoteniski klub Vrba natječe se na regionalnoj razini (3. HL Istok), a rezultati iz ligaških biltena potvrđuju kontinuiran nastup kluba i plasman među vodećima u pojedinim sezonama. Taekwondo klub „Škorpion“ iz Gornje Vrbe aktivan je u natjecateljskom i promotivnom smislu te je 2025. organizirao „Gornja Vrba Open“, turnir koji je okupio 130 natjecatelja iz 11 klubova regije—što ovoj maloj općini daje prepoznatljivost i u borilačkim sportovima.

Sportski život nadopunjuju udruge na otvorenom poput sportsko-ribolovne i sportsko-lovačke udruge, koje, uz rekreaciju i natjecanja, provode i edukativne te ekološke aktivnosti. Popis aktivnih udruga i sportske scene sustavno je naveden u Strateškom razvojnom programu općine, a vidljivo je i da općinski proračun redovito podupire klubove—primjerice, u 2021. NK Omladinac, NK Zvonimir, TKD „Škorpion“, sportsko-lovačka i športsko-ribolovna udruga primili su ciljane potpore—što omogućuje održavanje infrastrukture, rad s mlađim uzrastima i organizaciju događanja.

Zahvaljujući blizini Slavonskog Broda, sportaši i rekreativci iz Gornje i Donje Vrbe koriste i gradsku sportsku infrastrukturu kada je potrebno (dvorane, veće turnire), dok se lokalna igrališta i sportsko-rekreacijski centri u Vrbi koriste za svakodnevne treninge i utakmice. Takva kombinacija

prigradskog mirnog okruženja i dostupnosti većeg gradskog sportskog sustava pokazala se vrlo funkcionalnom za razvoj sporta u općini.

Općina planira i daljnja ulaganja u sportsku infrastrukturu kroz projektiranje i izgradnju novih sportskih sadržaja, kao i kroz nastavak podrške sportskim udrugama koje okupljaju djecu i mlade. Jedan od strateških ciljeva u području sporta je osiguranje ravnomjernih uvjeta za bavljenje sportom u svim naseljima općine, kroz poticanje rekreativnog sporta, unapređenje prostora za organizaciju natjecanja te kroz partnerstva s klubovima i udrugama.

2.2.6. Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

Zdravstvenu zaštitu u Gornjoj Vrbi osigurava područna ordinacija Doma zdravlja Slavonski Brod u samom naselju (opća/obiteljska medicina), na adresi Vrbskih žrtava 131. Lokalnu dostupnost lijekova pokriva ljekarna u Gornjoj Vrbi (Vrbskih žrtava 125), a županija i općina povremeno organiziraju mobilnu ljekarnu za dodatnu pristupačnost osjetljivim skupinama. Specijalistička i bolnička skrb dostupne su u Slavanskom Brodu (OB „Dr. Josip Benčević“). Ove zdravstvene usluge dostupne su većini stanovnika Općine, no kvaliteta i dostupnost zdravstvene skrbi i dalje nisu na željenoj razini. Kao i u brojnim drugim manjim općinama, prisutan je izazov ograničenih ljudskih i infrastrukturnih kapaciteta u sustavu primarne zdravstvene zaštite.

Socijalna skrb se provodi dvokanalno: preko državnog sustava (Centar za socijalnu skrb Slavonski Brod i Obiteljski centar) te općinskih mjera. CZSS je nadležan za zakonska prava i usluge (obiteljska i socijalna savjetovanja, novčane naknade po državnim propisima), a općina dodatno financira lokalne potpore.

Sustav civilne zaštite te hitne intervencije organizirani su u suradnji s institucijama Brodsko-posavske županije, a stanovnici Općine za složenije zdravstvene i hitne slučajeve najčešće se upućuju u grad Slavonski Brod, gdje su dostupni specijalistički pregledi, bolnička skrb i ostale medicinske usluge višeg stupnja.

Općina Gornja Vrba u dosadašnjem razdoblju aktivno se uključivala u aktivnosti vezane uz socijalnu skrb i demografske mjere, kroz financiranje različitih oblika pomoći stanovništvu. Izdvojena su sredstva za pomoć starijim i nemoćnim osobama, jednokratne novčane pomoći socijalno ugroženim kućanstvima te pomoć u nabavi ogrjeva za zimske mjeseci. Osobitu pažnju Općina posvećuje demografskoj revitalizaciji, kroz programe pomoći mladim obiteljima i novčane naknade za novorođenu djecu.

Tablica 2-4: Izdvojena novčana sredstva u 2024. godini za unaprijeđenje socijalne skrbi na području Općine Gornja Vrba

Aktivnost	Sredstva iz proračuna
Zdravstvene i veterinarske usluge	12.680,00 EUR
Tekuće donacije za socijalne programe i obitelji	126.702,76 EUR
Kapitalne donacije neprofitnim organizacijama	3.702,50 EUR

Izvor: Izvršenje proračuna za 2024. godinu

2.3. Gospodarstvo

2.3.1. Indeks razvijenosti

Kompozitni indeks razvijenosti, sastavljen od više društveno-gospodarskih indikatora, definira stupanj razvijenosti jedinica lokalne i regionalne samouprave u Republici Hrvatskoj. Prema važećim podacima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije te u skladu s člankom 36. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 147/14, 123/17, 118/18, 98/19, 138/20), Općina Gornja Vrba nalazi se u drugoj skupini jedinica lokalne samouprave, koje se prema vrijednosti kompozitnog indeksa nalaze u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih JLS-ova.

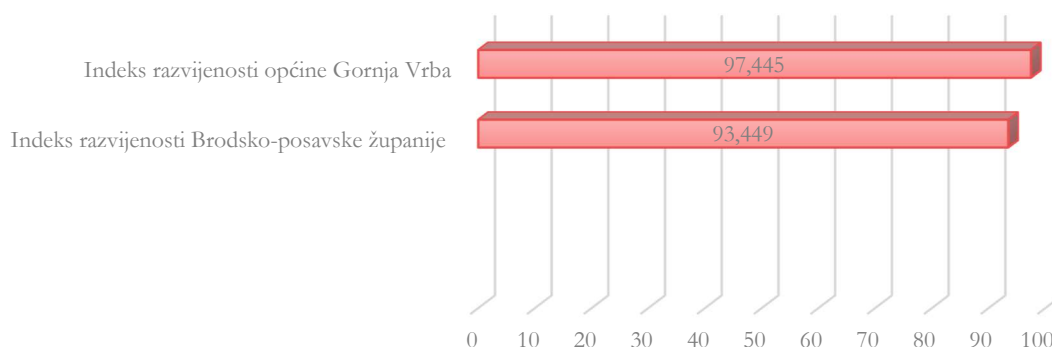
Prema kriterijima izračuna kompozitnog indeksa razvijenosti, koji uključuju:

- prosječni dohodak po stanovniku,
- prosječne izvorne prihode po stanovniku,
- stopu nezaposlenosti,
- kretanje broja stanovnika,
- indeks starenja,
- stupanj obrazovanja stanovništva,

Vrijednost indeksa razvijenosti Općine Gornja Vrba iznosi 97,445, što je tek neznatno ispod državnog prosjeka. Time općina stječe pravo na korištenje pogodnosti predviđenih za jedinice lokalne samouprave sa statusom potpomognutog područja. Za usporedbu, Brodsko-posavska županija ima indeks razvijenosti od 93,449, što je također svrstava u prvu skupinu županija, odnosno u drugu polovicu ispodprosječno razvijenih jedinica regionalne samouprave. Također, prema Odluci Vlade RH iz siječnja 2024., Gornja Vrba je svrstana u četvrtu skupinu razvijenosti, što ukazuje na stanje ispodprosječne razvijenosti.

Slijedom navedenog, može se zaključiti da Općina Gornja Vrba, u kontekstu regionalne politike i prostornog razvoja, ima sličnu razvojnu dinamiku kao i sama županija, ali još uvijek nešto ispod prosjeka Republike Hrvatske. U tom smislu, planiranje i provedba projekata u narednom razdoblju mora biti strateški usmjerena ka povećanju kvalitete života, otvaranju gospodarskih prilika te zadržavanju i privlačenju stanovništva.

Grafikon 2-1: Indeks razvijenosti

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

2.3.2. Tržište rada

Prema dostupnim informacijama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i podacima iz Popisa stanovništva, općina Gornja Vrba suočava se s izazovima na tržištu rada koji su u skladu s demografskim i ekonomskim trendovima karakterističnim za manja slavonska ruralna područja. Prema podacima iz prethodnog razdoblja, broj zaposlenih osoba na području općine manji je od nacionalnog prosjeka, dok je udio ekonomski neaktivnog stanovništva (umirovljenici, studenti, kućanice i sl.) i dalje relativno visok.

Posebno zabrinjavajući podatak predstavlja udio nezaposlenih u ukupnom radno sposobnom stanovništvu. Iako su ukupne brojke manje nego u većim urbanim sredinama, relativno visoka stopa nezaposlenosti i izražena ekonomska neaktivnost zahtijevaju sustavne mjere i intervencije.

S ciljem poticanja zapošljavanja i stvaranja uvjeta za razvoj lokalnog gospodarstva, Općina Gornja Vrba aktivno sudjeluje u provedbi programa zapošljavanja, kao i u projektima koji pridonose razvoju poduzetničke klime. U prethodnom razdoblju istaknuti su sljedeći programi i aktivnosti:

- **Projekt ZAŽELI** – program zapošljavanja žena, koji se na području Općine Gornja Vrba uspješno provodi kroz nekoliko faza. U sklopu projekta zaposlene su žene iz teže zapošljivih skupina koje brinu o krajnjim korisnicima, uglavnom starijim i nemoćnim osobama. Projekt donosi višestruke koristi – zapošljavanje, skrb u zajednici te povećanje socijalne uključenosti.
- **Mjere za poticanje samozapošljavanja i razvoja poduzetništva**, koje uključuju financijske potpore za pokretanje obrta i malih poduzeća na području općine.
- **Suradnja s LAG-om „Slavonska Ravnica“**, kroz koju se provode i koordiniraju projekti ruralnog razvoja s komponentama zapošljavanja i stvaranja radnih mjesta.

Općina je, uz podršku nadležnih institucija, aktivno radila i na poticanju zapošljavanja kroz javne radove i programe sufinanciranja rada mladih, pripravnika i osoba s invaliditetom, kao i suradnju sa srednjim školama i drugim obrazovnim institucijama u cilju jačanja zapošljivosti mladih.

Unatoč izazovima, Gornja Vrba kroz strukturirane projekte i potpore nastoji zadržati radno aktivno stanovništvo, spriječiti iseljavanje i doprinijeti razvoju održive lokalne zajednice.

2.3.3. Poduzetništvo

Općina Gornja Vrba mogla bi se opisati kao mala, ali ekonomski aktivna lokalna zajednica smještena u blizini Slavonskog Broda. Na njenom području aktivno posluje ukupno 75 poduzetničkih subjekata, uključujući 26 društava s ograničenom odgovornošću i 49 obrta. Ova struktura svjedoči o razmjerno raznolikom poslovnom pejzažu, u kojem obrti još uvijek imaju značajnu ulogu, dok su društva s ograničenom odgovornošću prisutna u industriji, trgovini i uslužnim djelatnostima.

Unatoč maloj općini, gospodarstvo pokazuje solidne rezultate i po zaposlenosti. Prema podacima za 2023. godinu, u Gornjoj Vrbi bilo je aktivno 656 radnika, čime je općina svrstana na treće mjesto u Brodsko-posavskoj županiji po broju zaposlenih u poduzetničkim subjektima, odmah nakon Slavonskog Broda (13.533) i Nove Gradiške (2.661). Time se potvrđuje važna uloga lokalnog gospodarstva u regionalnoj dinamici.

Krajem 2023. godine, Sjeverna poduzetnička zona postavljena je kao strateški okvirni temelj za daljnji razvoj. Zona obuhvaća površinu od preko 1.466.000 m² i pruža potrebnu infrastrukturu osim sustava odvodnje, čime se osigurava privlačnost za nove investicije i širenje djelatnosti na području općine. Unatoč tome, velik broj zaposlenih radi u susjednom Slavonskom Brodu, što pokazuje da je Gornja Vrba i komplementarno djelomično stambena i radna zona za veće gradsko središte.

2.3.4. Poljoprivreda

Općina Gornja Vrba smještena je u plodnoj ravnici istočne Slavonije, unutar Brodsko-posavske županije, s izuzetno povoljnim agroekološkim uvjetima za razvoj poljoprivrede. Ovo područje pripada središnjoj Panonskoj regiji i obiluje kvalitetnim tlima bogatim humusom, pogodnima za ratarstvo, povrtlarstvo i voćarstvo. Tradicionalno orijentirana prema poljoprivredi, Gornja Vrba baštini dugogodišnju povezanost stanovništva s obradivim zemljištem i ruralnim načinom života.

Prema važećim prostornim dokumentima i dostupnim podacima iz prethodnog provedbenog programa, značajan dio ukupne površine Općine klasificiran je kao poljoprivredno zemljište. U strukturi obradivih površina prevladavaju oranice, što omogućuje uzgoj osnovnih ratarskih kultura kao što su kukuruz, pšenica, soja i suncokret. Iako je voćarstvo i vinogradarstvo prisutno u manjoj mjeri, potencijal za razvoj tih grana postoji, osobito u kontekstu poticanja diversifikacije proizvodnje i dodane vrijednosti kroz preradu i izravnu prodaju.

Na području Općine Gornja Vrba evidentirano je više od 130 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (OPG-ova), od kojih su neka visoko aktivna na tržištu i sudjeluju u programima ruralnog razvoja, dok je značajan broj i dalje orijentiran na vlastite potrebe. Poljoprivrednici u Općini često koriste dostupne mjere potpore Ministarstva poljoprivrede, Programa ruralnog razvoja te lokalne i županijske potpore za modernizaciju mehanizacije, izgradnju skladišnih kapaciteta i edukaciju.

Demografska struktura nositelja OPG-a pokazuje slične trendove kao i u ostatku regije – većina nositelja starija je od 60 godina, što potvrđuje potrebu za osmišljavanjem politika zadržavanja i privlačenja mlađih generacija u sektor. Međutim, primjećuje se i pozitivan pomak kroz uključivanje mlađih članova obitelji u rad gospodarstava, kao i interes mladih poljoprivrednika za EU projekte i start-up potpore.

Općina Gornja Vrba kontinuirano radi na osiguravanju boljih uvjeta za razvoj poljoprivrede kroz ulaganja u komunalnu infrastrukturu, kao što su poljski putevi, odvodnja i elektrifikacija poljoprivrednih zona. Također, planira se suradnja s regionalnim institucijama i poduzetničkim potpornim organizacijama u cilju osnivanja edukativnih i savjetodavnih programa za lokalne poljoprivrednike, kao i poticanje udruživanja u proizvođačke organizacije radi jačanja tržišne pozicije.

S obzirom na globalne klimatske promjene, jedan od izazova u narednom razdoblju bit će prilagodba poljoprivredne proizvodnje klimatskim uvjetima, očuvanje plodnosti tla i racionalno korištenje vode. Stoga će Općina poticati ekološki prihvatljive prakse, održivu uporabu resursa te povećanje otpornosti lokalne proizvodnje na klimatske rizike.

Poljoprivreda u Gornjoj Vrbi ostaje temeljna gospodarska djelatnost s važnom ulogom u očuvanju ruralnog identiteta, gospodarske otpornosti i društvene kohezije. Kroz strateška ulaganja, suradnju sa županijskim i nacionalnim tijelima te uključivanje lokalne zajednice, moguće je osigurati njen dugoročni razvoj i konkurentnost.

2.3.5. Turizam

Općina Gornja Vrba prepoznaje potencijal razvoja turizma kao jednog od dopunskih oslonaca za gospodarski i društveni razvoj svoga područja. Iako se turizam u Općini još uvijek ne razvija kao zasebna gospodarska grana, postoje prirodni, kulturni i društveni resursi koji čine čvrstu osnovu za daljnje strateško planiranje i pozicioniranje u okviru ruralnog i izletničkog turizma.

Zahvaljujući povoljnom geografskom položaju, u blizini Slavonskog Broda i važne cestovne infrastrukture, Općina Gornja Vrba ima dostupnost koja omogućuje jednodnevne i vikend posjete, osobito za posjetitelje iz okolnih urbanih sredina. Unatoč tome što trenutno ne posjeduje registrirane smještajne jedinice ni ugostiteljske objekte od regionalnog značaja, lokalna zajednica, udruge i OPG-ovi imaju važnu ulogu u očuvanju tradicije i stvaranju temelja za turistički sadržaj.

Kulturni i društveni život Općine obilježava rad Kulturno-umjetničkog društva „Vrba“ koje kroz organizaciju manifestacija i njegovanje običaja doprinosi očuvanju lokalnog identiteta. Među značajnijim događanjima ističu se proslava Dana općine, lokalne smotre folklor, te sudjelovanje u manifestacijama na razini Turističke zajednice destinacije „Slavonski Brod – Posavina“, kojoj Općina administrativno pripada.

Sukladno strateškim razvojnim dokumentima, u idućem razdoblju planira se jačanje turističkih aktivnosti kroz sljedeće ciljeve:

- poticanje OPG-ova na proširenje djelatnosti smještaja i prehrane,
- razvoj edukacija za lokalno stanovništvo u području pružanja turističkih usluga,
- suradnja s Turističkom zajednicom „Slavonski Brod – Posavina“ na zajedničkim programima promocije i umrežavanja
- stvaranje uvjeta za razvoj tematskih ruta, biciklističkih i pješačkih staza te uređenje javnih površina s turističkom funkcijom.

U proteklom mandatnom razdoblju, Općina je kontinuirano ulagala u uređenje javnih prostora, dječjih igrališta i komunalne infrastrukture, što neizravno doprinosi i turističkoj privlačnosti lokaliteta, osobito za izletnički i obiteljski turizam. U suradnji s regionalnim i nacionalnim fondovima, planira se daljnje infrastrukturno opremanje prostora koji mogu poslužiti kao punktovi za razvoj turizma temeljenog na održivosti, prirodnim vrijednostima i kulturnom identitetu.

U budućem razdoblju, Općina Gornja Vrba će kroz planske aktivnosti, projekte i suradnje s dionicima iz turističkog sektora nastojati iskoristiti sve svoje razvojne potencijale u svrhu stvaranja dodatne vrijednosti za lokalnu zajednicu i poboljšanja kvalitete života svojih stanovnika.

Smjernice razvoja turizma

- Razviti **ruralni turizam** u suradnji s OPG-ovima (degustacije lokalnih proizvoda, edukativne radionice) te osmisлити manifestacije u poljoprivrednom kalendaru.
- Uložiti u **adrenalinski i sportski turizam** – nadograditi ponudu izletišta “Bunker”, izgraditi biciklističke i pješačke staze koje povezuju Gornju Vrbu sa Slavonskim Brodom i okolnim selima te urediti ribolovne i rekreacijske zone uz kanale.
- Pripremiti projekt **Centra za tradiciju i baštinu** koji bi prikupljao i prezentirao etnografsku građu te bio centar organizacije manifestacija.
- Jačati **marketing destinacije** kroz suradnju s Turističkom zajednicom Brodsko-posavske županije i digitalne platforme; kreirati brend općine i internetsku stranicu s kalendarom događanja.

2.3.6. Stanovništvo

Prema službenim popisima stanovništva, Općina Gornja Vrba kroz posljednja tri desetljeća bilježi trend smanjenja broja stanovnika.

- 2001. godine općina je imala 2.559 stanovnika
- 2011. godine broj stanovnika pao je na 2.512
- 2021. godine broj stanovnika iznosi 2.168, što predstavlja smanjenje od gotovo 15 % u dva desetljeća.

Najveće naselje je Gornja Vrba s 1.654 stanovnika, dok u Donjoj Vrbi živi 514 stanovnika (Popis 2021.). Gustoća naseljenosti procjenjuje se na oko 108 stanovnika/km², što potvrđuje ruralni karakter općine.

Dobna struktura pokazuje relativno mlađu populaciju u usporedbi s prosjekom Brodsko-posavske županije – medijan dobi iznosi 37,3 godine, uz 265 djece (0–14 g.), 1.131 radno sposobnog stanovnika (15–64 g.) te 258 osoba starijih od 65 godina.

Unatoč negativnom prirodnom prirastu, Općina Gornja Vrba bilježi blago pozitivan migracijski saldo – u 2023. godini zabilježeno je više doseljenih nego odseljenih (oko 179 osoba), što je rijetkost u istočnoj Hrvatskoj i važan pokazatelj privlačnosti naselja za nove obitelji.

2.3.7. Proračunska ulaganja u strateške ciljeve u razdoblju 2021. – 2024.

Važan pokazatelj kvalitete ulaganja i proračunske potrošnje svakako je strateško ulaganje, odnosno ostvarivanje zadanih strateških ciljeva i proračunska izdvajanja za te ciljeve. Strateški ciljevi ostvaruju se kroz razvojne projekte, programe i mjere kojima se potiče kvalitetno raspolaganje dostupnim resursima i održivi razvoj područja.

Sukladno tome, važno je napomenuti kako je Općina Gornja Vrba istaknula četiri razvojna strateška cilja kojima se vodi u ostvarivanju svojih razvojnih prioriteta:

- SC1. Učinkovito upravljanje razvojem
- SC2. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva

- SC3. Razvoj ljudskih potencijala
- SC4. Unapređenje kvalitete života

Ključno je prikazati proračunsku potrošnju po strateškim ciljevima kako bismo mogli iščitati koliko su planirani ciljevi povezani sa samim proračunom jedinice lokalne samouprave i, sukladno tome, koliko su ostvarivi u praksi.

Tablica u nastavku prikazuje ukupna proračunska strateška ulaganja Općine Gornja Vrba u razdoblju od 2021. do kraja 2024. godine. Vrijednost ukupnog planiranog ulaganja za sva četiri strateška cilja kroz ovo razdoblje iznosila je 56.500.000,00 HRK (preračunato ~7.496.670,00 EUR), dok je vrijednost izvršenih ulaganja do kraja 2024. godine iznosila 27.400.000,00 HRK (preračunato ~3.636.957,00 EUR), što znači da je realizirano 48,5 % ukupno planiranih strateških investicija.

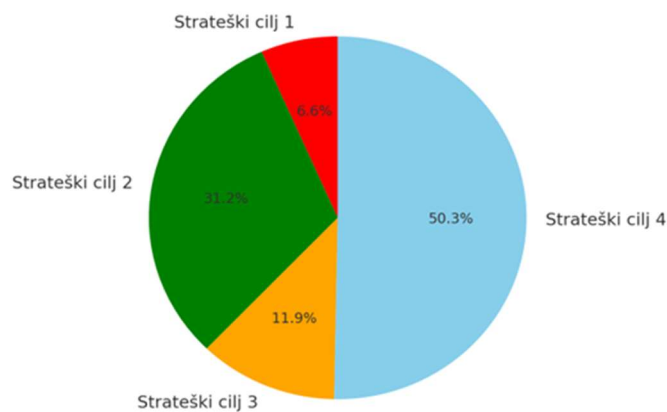
Raspodjela sredstava po strateškim ciljevima bila je sljedeća:

- za SC1 – učinkovito upravljanje razvojem izdvojeno je 1,8 milijuna HRK (~238,9 tisuća EUR), odnosno 6,6 %,
- za SC2 – razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva izdvojeno je 8,55 milijuna HRK (~1,14 milijuna EUR), odnosno 31,2 %,
- za SC3 – razvoj ljudskih potencijala izdvojeno je 3,25 milijuna HRK (~431,5 tisuća EUR), odnosno 11,9 %,
- za SC4 – unapređenje kvalitete života izdvojeno je 13,8 milijuna HRK (~1,83 milijuna EUR), odnosno 50,3 %.

Analiza pokazuje da je najveći naglasak stavljen na SC4 – unapređenje kvalitete života, gdje su ulaganja bila usmjerena ponajviše u komunalnu i prometnu infrastrukturu, uređenje prostora te društvene sadržaje. Ulaganja u SC2 – konkurentno i održivo gospodarstvo također su bila značajna, posebno kroz komunalne i infrastrukturne projekte koji osiguravaju gospodarski razvoj. Najmanja sredstva izdvojena su za SC1 – upravljanje razvojem, što je u skladu s prioritetima definiranim u strateškim dokumentima.

Kako se strateška ulaganja u velikoj mjeri oslanjaju na mogućnosti korištenja sredstava iz fondova Europske unije, dinamika realizacije pojedinih projekata i ciljeva ovisi o aktualnim natjecajima i uvjetima sufinanciranja.

Grafikon 2-1: Proračunska ulaganja u strateške ciljeve u %

3. MISIJA, VIZIJA I SWOT ANALIZA

3.1. Misija

Naša misija je kroz aktivno uključivanje lokalnog stanovništva i svih relevantnih dionika oblikovati politike koje promiču ekonomski, društveni i kulturni razvoj općine, uz načela efikasnosti, transparentnosti i inovativnosti kao temelj djelovanja.

3.2. Vizija

Općina Gornja Vrba je prepoznatljiva kao održivo, inkluzivno i gospodarski dinamično područje, koje pruža visoku kvalitetu života temeljem razvoja lokalnog poduzetništva, poljoprivrede i turizma, uz jednake mogućnosti za sve i učinkovitu potporu investitorima.

3.3. SWOT analiza

SWOT ANALIZA – OPĆINA GORNJA VRBA				
PODRUČJE	SNAGE	SLABOSTI	PRILIKE	PRIJETNJE
GEOTERMALNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	- Površan, ali čist okoliš - Povoljan geografski položaj u blizini Slavonskog Broda - Poljoprivredna zemljišta - Lokalni vodotoci i potencijal za zelenu infrastrukturu	- Nedostatak valorizacije prirodnih resursa - Niska prepoznatljivost u turizmu - Nedostatak planske zaštite okoliša	- Ekološki i zeleni razvoj (obnovljivi izvori energije, sadnja drveća itd.) - Jačanje poljoprivrede putem EU fondova - Ekoturizam i agroturizam	- Zagađenje iz industrijske zone Slavonskog Broda - Klimatske promjene - Urbanizacija bez ekološke kontrole
INFRASTRUKTURA	- Pristup glavnim prometnicama - Plin, voda i struja dostupni - Društveni domovi i sportski objekti - Postojeće reciklažno dvorište	- Nedostatak kanalizacije u pojedinim naseljima - Nedovoljno uređene pješačke staze i biciklističke staze - Neadekvatna javna rasvjeta - Potrebna modernizacija općinskih objekata	- EU sredstva za razvoj komunalne infrastrukture - Proširenje gospodarske zone - Digitalna i zelena tranzicija (LED rasvjeta, pametna infrastruktura)	- Neujednačeni razvoj po naseljima - Smanjena fiskalna snaga za kapitalne investicije - Odgođeni rokovi zbog birokracije
STANOVNIŠTVO, LJUDSKI RESURSI, DRUŠTVENE DJELATNOSTI	- Blizina urbanog centra – lakši pristup uslugama - Aktivna kulturna i sportska društva - Kvalitetne osnovne škole i ambulanta - Socijalni programi i projekt „Zaželi“	- Depopulacija i iseljavanje mladih - Negativni prirodni prirast - Niska razina visokoobrazovanih kadrova - Ovisnost o radu izvan općine	- Poticanje mladih na ostanak kroz stambene i demografske mjere - Digitalna pismenost i cjeloživotno učenje - Razvoj socijalnih i zdravstvenih usluga	- Starenje stanovništva - Rastuća ovisnost o državnim potporama - Rizik zatvaranja manjih društvenih centara
GOSPODARSTVO	- Razvijena Sjeverna poslovna zona (više od 850 zaposlenih) - Poduzetnička orijentacija općine -Suradnja s LAG-om i lokalnim OPG-ovima	- Mala raznolikost djelatnosti - Nedovoljno iskorišten potencijal obrta i turizma - Ovisnost o vanjskim izvorima prihoda	- Povezivanje gospodarstva s turizmom, poljoprivredom i zelenim sektorom - EU i nacionalni fondovi za razvoj poduzetništva - Razvoj eko-proizvodnje	- Rastući troškovi poslovanja - Zakonodavne promjene - Nedostatak radne snage i odljevi u inozemstvo

4. STRATEŠKI OKVIR PROVEDBENOG PROGRAMA OPĆINE GORNJA VRBA ZA RAZDOBLJE 2025. – 2029. GODINE

Strateško planiranje i razvoj Općine Gornja Vrba u razdoblju do 2029. godine temeljit će se na jasno definiranom strateškom okviru koji je sastavni dio Provedbenog programa Općine Gornja Vrba za razdoblje 2025.–2029. godine. Ovaj strateški okvir oblikovan je u skladu s lokalnim razvojnim potrebama, razvojnim prioritetima Brodsko-posavske županije i Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine.

Strateški okvir definiran je kroz niz razvojnih mjera koje obuhvaćaju ključne funkcije i nadležnosti Općine: uređenje naselja i stanovanje; prostorno i urbanističko planiranje; komunalno gospodarstvo; briga o djeci; socijalna skrb; odgoj i osnovno obrazovanje; kultura, sport i rekreacija; zaštita okoliša; protupožarna i civilna zaštita; prometna infrastruktura; gospodarski razvoj; lokalna uprava i administracija te demografske mjere. Sve navedene mjere odgovaraju samoupravnom djelokrugu Općine Gornja Vrba.

U okviru svake razvojne mjere definirane su aktivnosti i projekti koji će se provoditi u mandatnom razdoblju te su uz njih povezani ključni pokazatelji rezultata. Za svaki pokazatelj utvrđene su polazišne vrijednosti te ciljne vrijednosti koje se planiraju postići do kraja provedbe programa. Na taj način Općina će moći sustavno pratiti uspješnost realizacije svojih razvojnih ciljeva.

Važan aspekt strateškog okvira je i povezivanje razvojnih aktivnosti s proračunskim planiranjem. Svaka razvojna mjera i aktivnost ima predviđenu proračunsku stavku čime se osigurava transparentno i učinkovito upravljanje sredstvima. Planiranje proračuna u funkciji je strateškog planiranja te predstavlja temelj za realizaciju prioritetnih projekata Općine u sljedećem četverogodišnjem razdoblju.

Dodatno, strateški okvir Provedbenog programa bit će usklađen s Planom razvoja Brodsko-posavske županije za isto razdoblje čim isti bude formalno usvojen. Time se osigurava horizontalna i vertikalna usklađenost razvojnih politika, čime Općina Gornja Vrba nastoji maksimalno iskoristiti dostupne izvore financiranja, posebno kroz nacionalne i europske fondove.

4.1. Mjere, aktivnosti i razvojni projekti

1. Uređenje naselja i kvalitete stanovanje

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2029.	Stavka u proračunu
1.1. Uređenje mjesnog trga u naselju Gornja Vrba (Gornja Vrba)	Broj uređenih nekretnina	0	1	1016 – održavanje komunalne infrastrukture (T101611)
1.2. Izgradnja biciklističke staze Donja Vrba – Slavonski Brod (Donja Vrba)	Broj izgrađenih metara	0	4000	1018 – građevinski objekti i javne površine (K101810)
1.3. Uređenje pješačke staze Ulica Zvonka Žuljevića (Donja Vrba)	Broj izgrađenih metara	0	800	1018 - građevinski objekti i javne površine (K101812)
1.4. Izgradnja pješačke staze – Savska ulica (Gornja Vrba)	Broj izgrađenih metara	0	280	1018 - građevinski objekti i javne površine (T101803)

1.5. Izgradnja ceste – Galovska ulica (Gornja Vrba)	Broj izgrađenih metara	240	1550	1017 – izgradnja objekata komunalne infrastrukture (K101703)
1.6. Izgradnja ceste – Brkićeva ulica (Gornja Vrba)	Broj izgrađenih metara	0	80	1017 – izgradnja objekata komunalne infrastrukture (K101703)
1.7. Rekonstrukcija pješačke staze – Ulica Vrbških žrtava	Broj izgrađenih metara	0	1600	1016 – održavanje komunalne infrastrukture (A101605)
1.8. Izgradnja pješačko-biciklističke staze u Ulici Braće Radić	Broj izgrađenih metara	0	600	1018 - građevinski objekti i javne površine (T101803)
1.9. Dječje igralište – zapadni dio naselja Klis	Broj izgrađenih objekata	0	1	1018 - građevinski objekti i javne površine (T101804)
1.10. Energetska obnova zgrade NK Zvonimir – fotonaponski paneli	Instalirana snaga (kW)	0	50	1018 - građevinski objekti i javne površine (A101801)
1.11. Energetska obnova zgrade Općine – fotonaponski paneli (Gornja Vrba)	Instalirana snaga (kW)	0	50	1018 - građevinski objekti i javne površine (A101801)
1.12. Energetska obnova zgrade mjesnog doma Donja Vrba – fotonaponski paneli (Donja Vrba)	Instalirana snaga (kW)	0	50	1018 - građevinski objekti i javne površine (A101801)
1.13. Uvođenje grijanja u crkvi (Gornja Vrba)	Broj uređenih nekretnina	0	1	1013 – religija (A101301)
1.14. Biciklistička staza – Ulica Jure Piškovića i Ulica hrvatskih branitelja (prema industrijskoj zoni)	Broj izgrađenih metara	0	2400	1018 - građevinski objekti i javne površine

2. Prostorno i urbanističko planiranje

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2029.	Stavka u proračunu
2.1. Izrada prostorno-planske dokumentacije izgradnje dječjeg vrtića Gornja Vrba	Broj donesenih akata	0	1	1001 – javna uprava i administracija (A100102)
2.2. Izrada prostorno-planske dokumentacije objekata za priuštljivo stanovanje Gornja Vrba	Broj donesenih akata	0	1	1001 – javna uprava i administracija (A100102)
2.3. Digitalizacija prostornih planova	Broj digitaliziranih planova	0	2	1019 – prostorno planiranje i stanje u prostoru (A10191)

3. Komunalno gospodarstvo

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2029.	Stavka u proračunu
3.1. Proširenje komunalne infrastrukture u poduzetničkoj zoni	Broj metara infrastrukture	3000	6000	1018 – građevinski objekti i javne površine (K101813)
3.2. Izgradnja nerazvrstanih cesta i ostale cestovne infrastrukture	Broj metara infrastrukture	11680	13680	1017 – izgradnja objekata komunalne infrastrukture (K101703)

3.3. Zacjevljenje kanala – Savska Ulica (Gornja Vrba)	Broj metara infrastrukture	0	280	1017 – izgradnja objekata komunalne infrastrukture
3.4. Izgradnja nove i zamjena postojeće javne rasvjete	Broj postavljenih rasvjetnih tijela	480	580	1017 – izgradnja objekata komunalne infrastrukture (K101702)
3.5. Uređenje mjesnog groblja Gornja i Donja Vrba	Broj novouređenih m2	5480	7000	1018 - građevinski objekti i javne površine (K101806)
3.6. Osnivanje komunalnog poduzeća	Broj osnovanih institucija	0	1	1001 – javna uprava i administracija
3.7. Nabavka opreme za održavanje javnih površina	Broj nabavljene opreme	0	3	1016 – održavanje komunalne infrastrukture (T101606)
3.8. Izgradnja novih parkirnih mjesta u Općini Gornja Vrba	Broj parkirnih mjesta	30	60	1018 - građevinski objekti i javne površine (T101808)

4. Odgoj i obrazovanje

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2029.	Stavka u proračunu
4.1. Sufinanciranje predškolskog i školskog te visokog obrazovanja	Broj učenika/korisnika	278	300	1007 – pomoć građanima i kućanstvima (A100702)
4.2. Izgradnja dječjeg vrtića u naselju Gornja Vrba	Broj učenika/korisnika	0	50	1018 - građevinski objekti i javne površine
4.3. Stipendiranje studenata sa područja Općine	Broj učenika/korisnika	12	20	1007 – pomoć građanima i kućanstvima (A100701)

5. Socijalna skrb

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2029.	Stavka u proračunu
5.1. Projekt e-mobilnost	Broj korisnika	0	10	1001 – javna uprava i administracija (A100103)
5.2. Sufinanciranje boravka u ustanovama za treću životnu dob	Broj korisnika	3	20	1007 – pomoć građanima i kućanstvima (A100702)

6. Zdravstvena zaštita

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2029.	Stavka u proračunu
6.1. Broj dostupnih zdravstvenih ambulanti	Broj ambulanti	1	1	1008 – dodatne usluge u zdravstvu i preventiva

7. Kultura, tjelesna kultura i sport

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2029.	Stavka u proračunu
7.1. Izgradnja spomen-obilježja Vrbosko-rušičkim žrtvama	Broj spomen-obilježja	0	1	1012 – kultura

7.2. Izgradnja sportsko-rekreativnih terena s umjetnom travom na igralištu NK Omladinac Gornja Vrba	Broj m2 terena umjetne trave	0	4000	1018 - građevinski objekti i javne površine
7.3. Izgradnja sustava navodnjavanja na igralištu NK Omladinac Gornja Vrba	Broj m2 terena obuhvaćeno navodnjavanjem	0	6500	1018 - građevinski objekti i javne površine (K101805)

8. Gospodarski razvoj

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2029.	Stavka u proračunu
8.1. Jačanje malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva	Broj dodijeljenih potpora	0	16	1003 – subvencije (A100302)
8.2. Oslobođanje komunalne naknade za nove građevinske investicije (greenfield) u poduzetništvu	Broj dodijeljenih potpora	5	10	1003 – subvencije (A100301)

9. Lokalna uprava i administracija

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2029.	Stavka u proračunu
9.1. Digitalizacija obrazaca za podnošenje Zahtjeva	Broj digitaliziranih obrazaca	0	5	1001 – javna uprava i administracija (A100104)
9.2. Digitalizacija groblja (program e-groblje)	Broj digitaliziranih sustava upravljanja	0	2	1001 – javna uprava i administracija (A100104)
9.4. Uvođenje novog inovativnog sustava informiranja i komunikacije sa stanovnicima	Broj uvedenih inovativnih sustava	0	1	1001 – javna uprava i administracija (A100104)
9.5. Izrada nove web stranice Općine	Broj izrađenih web stranica	0	1	1001 – javna uprava i administracija (A100104)
9.6. Izgradnja spremišta za potrebe općine (komunalne opreme)	Broj izgrađenih objekata	0	1	1018 - građevinski objekti i javne površine

10. Demografske mjere

Aktivnost/projekt	Pokazatelj rezultata	Polazišna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2029.	Stavka u proračunu
10.1. Izgradnja stanova za priuštljivo stanovanje	Broj izgrađenih stambenih jedinica	0	20	1018 - građevinski objekti i javne površine
10.2. Financijska pomoć za novorođeno dijete	Broj korisnika	15	60	1007 – pomoć građanima i kućanstvima (A100701)
10.3. Sufinanciranje prve nekretnine na području Općine (kupnja/izgradnja)	Broj korisnika	0	20	1007 – pomoć građanima i kućanstvima (A100702)
10.4. Financijska pomoć za 4. rođeno dijete	Broj korisnika	0	5	1007 – pomoć građanima i kućanstvima (A100702)

4.2. Financijski, akcijski i terminski plan provedbe razvojnih projekata

Naziv projekta	Procijenjena vrijednost projekta (EUR)	Mogući izvor financiranja	Proračun 2025. (EUR)	Projekcija proračuna 2026. (EUR)	Projekcija proračuna 2027. (EUR)	Okvirna projekcija proračuna 2028. (EUR)	Okvirna projekcija proračuna 2029. (EUR)
Uređenje mjesnog trga u naselju Gornja Vrba (Gornja Vrba)	300.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	100.000,00	200.000,00	-	-
Izgradnja biciklističke staze Donja Vrba – Slavonski Brod (Donja Vrba)	1.217.860,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	1.217.860,00	-	-	-	-
Uređenje pješačke staze Ulica Zvonka Žuljevića (Donja Vrba)	160.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	60.000,00	-	100.000,00	-	-
Izgradnja pješačke staze – Savska ulica (Gornja Vrba)	100.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	100.000,00	-	-
Izgradnja ceste – Galovska ulica (Gornja Vrba)	1.000.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	-	500.000,00	500.000,00
Izgradnja ceste – Brkićeva ulica (Gornja Vrba)	100.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	-	100.000,00	-
Rekonstrukcija pješačke staze – Ulica Vrbskih žrtava	400.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	200.000,00	200.000,00	-
Izgradnja pješačko-biciklističke staze u Ulici Braće Radić	400.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	-	200.000,00	200.000,00
Dječje igralište – zapadni dio naselja Klis	100.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	100.000,00	-	-	-
Energetska obnova zgrade NK Zvonimir – fotonaponski paneli	80.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	80.000,00	-	-
Energetska obnova zgrade Općine – fotonaponski paneli (Gornja Vrba)	100.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	100.000,00	-	-	-
Energetska obnova zgrade mjesnog doma Donja Vrba – fotonaponski paneli (Donja Vrba)	80.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	80.000,00	-	-
Uvođenje grijanja u crkvi (Gornja Vrba)	40.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	40.000,00	-	-	-	-
Biciklistička staza – Ulica Jure Piškovića (prema industrijskoj zoni)	600.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	-	-	600.000,00
Izrada prostorno-planske dokumentacije izgradnje dječjeg vrtića Gornja Vrba	30.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	30.000,00	-	-	-
Izrada prostorno-planske dokumentacije objekata za priuštljivo stanovanje Gornja Vrba	100.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	100.000,00 eur	-	-	-
Digitalizacija prostornih planova	15.500,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	15.500,00	-	-	-	-
Proširenje komunalne infrastrukture u poduzetničkoj zoni	1.500.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	150.000,00	200.000,00	500.000,00	650.000,00
Izgradnja nerazvrstanih cesta i ostale cestovne infrastrukture	700.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	100.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00
Zacjeljenje kanala – Savska Ulica (Gornja Vrba)	150.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	150.000,00	-	-	-

Izgradnja nove i zamjena postojeće javne rasvjete	100.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00
Uređenje mjesnog groblja Gornja i Donja Vrba	300.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	100.000,00	100.000,00	100.000,00	-
Osnivanje komunalnog poduzeća	500.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	500.000,00	-	-
Nabavka opreme za održavanje javnih površina	300.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	-	300.000,00	-
Izgradnja spremišta za potrebe općine (komunalna oprema)	300.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	150.000,00	150.000,00	-
Izgradnja novih parkirnih mjesta u naselju Gornja Vrba	150.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	70.000,00	80.000,00	-	-
Sufinanciranje predškolskog i školskog te visokog obrazovanja	1.250.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00	250.000,00
Izgradnja dječjeg vrtića u naselju Gornja Vrba	2.000.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	1.000.000,00	1.000.000,00	-
Stipendiranje studenata sa područja Općine	100.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
Projekt e-mobilnost	150.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	50.000,00	100.000,00	-	-
Sufinanciranje boravka u ustanovama za treću životnu dob	150.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	5.000,00	20.000,00	30.000,00	45.000,00	50.000,00
Broj dostupnih zdravstvenih ambulanti	25.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
Izgradnja spomen-obilježja Vrbsko-rušćičkim žrtvama	20.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	20.000,00	-	-
Izgradnja sportsko-rekreativnih terena s umjetnom travom na igralištu NK Omladinac Gornja Vrba	450.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	450.000,00	-	-	-
Jačanje malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva	107.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	16.000,00	16.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00
Oslobađanje komunalne naknade za nove građevinske investicije (greenfield) u poduzetništvu	50.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
Digitalizacija obrazaca za podnošenje Zahtjeva	10.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	10.000,00	-	-	-
Digitalizacija groblja (program e-groblje)	40.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	20.000,00	20.000,00	-	-
Uvođenje novog inovativnog sustava informiranja i komunikacije sa stanovnicima	5.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	1.250,00	1.250,00	1.250,00	1.250,00
Izrada nove web stranice Općine	20.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	20.000,00	-	-	-
Izgradnja stanova za priuštivo stanovanje – projektna dokumentacija	150.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	75.000,00	75.000,00	-	-
Financijska pomoć za novorođeno dijete	115.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	15.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00
Sufinanciranje prve nekretnine na području Općine (kupnja/izgradnja)	100.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
Financijska pomoć za 4. rođeno dijete	20.000,00 eur	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, općinski proračun	-	-	-	10.000,00	10.000,00

5. PRAĆENJE, IZVJEŠTAVANJE I VREDNOVANJE STRATEŠKIH AKATA

Praćenje i izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne samouprave sastavni je dio procesa strateškog planiranja te je uređeno Pravilnikom o strateškom planiranju. Praćenje provedbe akata strateškog planiranja uključuje proces sustavnog prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja koji omogućuju praćenje uspješnosti provedbe mjera i aktivnosti. Izvještavanje, kao produžetak tog procesa, osigurava pravovremene i relevantne informacije nositeljima odlučivanja i široj javnosti o statusu provedbe strateškog dokumenta.

5.1. Praćenje i izvještavanje

Za provedbu ovog Provedbenog programa Općine Gornja Vrba te za njegovo praćenje i izvještavanje nadležna je Općina Gornja Vrba, na čelu s načelnikom kao odgovornom osobom. Načelnik će imenovati lokalnog koordinatora iz Jedinstvenog upravnog odjela, koji će biti zadužen za koordinaciju provedbe mjera i aktivnosti u suradnji s imenovanom radnom skupinom. Načelnik je ujedno odgovoran za redovito godišnje izvještavanje o provedbi programa i napretku u ostvarenju zadanih strateških ciljeva.

Praćenje provedbe odvijat će se na temelju godišnjih i polugodišnjih izvješća. Ta izvješća će se javno objavljivati na službenim internetskim stranicama Općine Gornja Vrba, čime se osigurava transparentnost provedbe strateškog dokumenta..

Ciljevi praćenja i izvještavanja su sljedeći:

- Sustavno praćenje uspješnosti provedbe mjera akta strateškog planiranja
- Učinkovito upravljanje provedbom i kontinuirano poboljšanje javnih politika na lokalnoj razini
- Osiguravanje podloge donositeljima odluka u definiranju prioriteta i reviziji mjera
- Prepoznavanje nenamjernih pozitivnih i negativnih učinaka provedbe
- Povezivanje razvojnih prioriteta, mjera i projekata u koherentnu cjelinu

Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja definirani su Pravilnikom o strateškom planiranju i prikazani u donjoj tablici:

Tablica 5-1: Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi Provedbenog programa JLS-a

Vrsta izvješća	Ciklus	Obveznik izrade izvješća	Kome se podnosi	Rok za izvješće
Provedbeni program Općine Gornja Vrba za razdoblje 2025. – 2029.	Polugodišnje	Lokalni koordinator	Regionalni koordinator; Koordinacijsko tijelo	Do 31. srpnja tekuće godine (za tekuću godinu); Do 31. siječnja naredne godine (za prethodnu godinu)

Proces praćenja i izvještavanja uključuje sljedeće korake u cilju provedbe praćenja i izvještavanja o strateškom planiranju:

- Uspostavu institucionalnog okvira za praćenje
- Identifikaciju pokazatelja i zahtjeva za izvještavanje
- Formiranje mreže odgovornih osoba i tijela
- Redovito izvještavanje i analiza rezultata provedbe
- Uočavanje mogućih odstupanja i provedba korektivnih mjera
- Ispunjavanje zakonskih i planskih obveza izvještavanja

5.2. Vrednovanje akata strateškog planiranja

Vrednovanje akta strateškog planiranja je postupak nezavisne procjene očekivanih i ostvarenih rezultata, ishoda i učinaka provedbe strateškog dokumenta. Prema važećem zakonodavnom okviru, obveza vrednovanja nije propisana za kratkoročne akte, poput Provedbenog programa, ali može se provesti dobrovoljno, ukoliko se ukaže potreba za time u cilju unaprjeđenja budućih javnih politika.

Ako Općina Gornja Vrba procijeni da je vrednovanje opravdano i korisno, ono će se provesti sukladno sljedećim načelima i parametrima:

- Vrednovanje provode unutarnji i/ili vanjski stručnjaci koji nisu izravno uključeni u izradu i provedbu akta
- Odluku o pokretanju vrednovanja donosi načelnik Općine
- Rezultati vrednovanja služe kao temelj za reviziju politika, izradu novih strateških dokumenata i evaluaciju učinaka

Metodologija vrednovanja temeljit će se na Priručniku za strateško planiranje te Pravilniku o praćenju i vrednovanju akata strateškog planiranja na nacionalnoj i lokalnoj razini.